İnşaat
Mühendisliği
Eğitiminde

Devlet Üniversiteleri

Değerlendirme Raporu

2026

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

İnşaat Mühendisliği Eğitiminde

Devlet Üniversiteleri Değerlendirme Raporu

2026

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
50. Dönem Yönetim Kurulu

Selçuk Uluata	Başkan
Hatice Ülkü Özer	2. Başkan
Eylem Ulutaş Ayatar	Sekreter Üye
İhsan Kaş	Sayman Üye
Tansel Önal	Üye
Burkay Güçyetmez	Üye
Hüseyin Orkun Kılıç	Üye
Engin Fırat Ata	Üye
Elif Ersoy	Üye
Murat Yılmaz	Üye
Cafer Çetin	Üye
Ufuk Akın	Üye
Temel Pirli	Üye
Recep Yılmaz	Üye

İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Devlet Üniversiteleri
Değerlendirme Raporu - 2026

ISBN : 978-605-01-1792-9
Oda Yayın No : İMO/26/10

Bu raporun tüm hakları TMMOB İnşaat Mühendisleri Odasına aittir.

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

İnşaat Mühendisliği Eğitiminde

Devlet Üniversiteleri Değerlendirme Raporu

2026

Önsöz

İnşaat mühendisliği eğitiminin niteliği, toplumun güvenli yapılarda yaşama hakkıyla doğrudan ilgilidir. Lisans programlarının asıl amacı, tasarım ve uygulama alanlarında hizmet üretecek mühendisler yetiştirmektir. Programı tamamlayan öğrencinin beceri, bilgi ve farkındalık olarak tanımlanan asgari kazanımları edindiği kanıtlanabilmelidir; mühendis çalışma hayatına bu kazanımlarla başlar. 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri, mühendislik hizmetinin niteliğinin can güvenliği anlamına geldiğini bir kez daha göstermiştir.

Ülkemizde inşaat mühendisliği kontenjanının yaklaşık %81'i devlet üniversitelerindedir. Bu rapor, mesleğe katılacak mühendislerin büyük bölümünü yetiştiren bu üniversitelerdeki eğitim koşullarını ve öğrencilerin giriş düzeyini bu gözle incelemektedir.

Mühendisliğin temeli fiziksel kavrayış ve matematiktir. 2025 yılı sınav sonuçlarına göre 107 programın 37'sinde son yerleşen öğrencinin matematik neti 10'un altındadır. Ortaöğretimdeki bu eksiklikle üniversiteye girilebilmesi, insan hayatını doğrudan ilgilendiren bir mesleğin eğitiminde niteliği düşürmektedir. Mevcut başarı sırası sınırı yeterli değildir; inşaat mühendisliği öğrencileri matematik ve fen bilimlerinde yeterli düzeydeki adaylar arasından seçilmelidir.

Mühendislik eğitiminin kazandırması gereken temel becerilerden biri deney yapma ve tasarlamadır. Bu beceri, öğrencinin malzeme davranışını, yapı sistemlerinin tepkisini ve ölçüm tekniklerini laboratuvarda doğrudan gözlemlemesiyle kazanılır. Ancak bölümlerin yalnız yarısı yapı, geoteknik, yapı malzemesi ve hidrolik laboratuvarlarının dördünün birden bulunduğunu kamuya açık kaynaklarında belirtmektedir. Bugünkü kadrosuyla 98 bölümün yedisi, YÖK'ün üçüncü yılın sonunda aradığı en az yedi öğretim üyesi koşulunu karşılamamaktadır; akreditasyon kaydı bölümlerin ancak dörtte birinde vardır.

Kontenjanlar ise ülke ihtiyacına dayalı bir plana göre değil, tercih talebine göre artırılıp azaltılmıştır. Toplam kontenjan 2019 yılında 10.080 kişiyle en yüksek düzeyine ulaşmış, 2026 yılında ise 3162 kişiyle 2002 yılındaki düzeye gerilemiştir. Ancak o yıl 34 üniversitede açılan bu kontenjan bugün 95 üniversiteye dağılmıştır ve 33 üniversitede yıllık kontenjan 20 öğrencinin altındadır. Kontenjan kararları, nitelikli mühendis ihtiyacı ile bölümlerin kadro ve altyapı kapasitesi gözetilerek bilimsel bir planla verilmelidir.

Öğrencilerin eleştirel düşünme, araştırma, sorgulama ve bağımsız öğrenme yetkinlikleri ancak özgür bir üniversite ortamında gelişebilir. Düşüncelerin baskı altında kalmadan ifade edilebildiği bir ortam, bilgiye ulaşmayı, onu yorumlamayı ve yeni bilgi üretmeyi doğrudan destekler. Nitelikli eğitim ve bilimsel üretimin sürekliliği, üniversitelerin mali, idari ve akademik açıdan özerk olmasını gerektirir. İnşaat Mühendisleri Odası olarak bu raporu, kamusal bir hizmet olan inşaat mühendisliği eğitiminin güçlendirilmesine katkı sağlaması amacıyla kamuoyuna sunuyoruz. Bulguların Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler, öğrenciler ve meslektaşlarımız tarafından değerlendirilmesini diliyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

İçindekiler

1. Giriş **1**

2. Yöntem ve Veri **3**

3. Devlet Üniversitelerinde Kontenjanın Yıllara Göre Değişimi **5**
3.1. Kontenjanın en yüksek düzeyi, bugünkü düzeyi ve tarihsel karşılığı 5
3.2. Kontenjan azalışının program türlerine dağılımı 7

4. Bir Bölümde Bulunması Önerilen Asgari Öğrenci Sayısı **9**
4.1. Kontenjanı 20 öğrencinin altına düşen üniversiteler 9
4.2. Kontenjanın askıya alınması ve en alt düzeye indirilmesi 10
4.3. Akademik kadro ile kontenjan arasındaki ilişki 11

5. Üniversitelerin Eğitim Koşulları Bakımından Değerlendirilmesi **14**
5.1. Akademik kadronun YÖK koşulları ve İnşaat Mühendisleri Odası önerileri karşısındaki durumu 15
5.2. Öğretim üyelerinin anabilim dalı ve uzmanlık alanı dağılımı 19
5.3. Fiziki koşullar ve laboratuvar olanakları 20
5.4. Müfredatların temel meslek alanlarını karşılama durumu 23
5.5. Program akreditasyonu 24

6. Öğrencilerin Giriş Düzeyi Bakımından Niteliği **25**
6.1. Son yerleşen öğrencinin başarı sırası 25
6.2. Son yerleşen öğrencilerin matematik ve fizik netleri 26
6.3. Devlet ve vakıf üniversitelerinin giriş düzeylerinin karşılaştırması 27

7. Devlet Üniversitelerindeki İnşaat Mühendisliği Bölümlerinin Coğrafi Dağılımı ve Etkisi **29**
7.1. Kontenjanın illere ve bölgelere dağılımı 29
7.2. 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri'nden etkilenen illerdeki inşaat mühendisliği bölümleri 30
7.3. Yeni açılan inşaat mühendisliği bölümleri ile 2007 yılından önce açılan bölümlerin doluluğu 31

8. Değerlendirme ve Öneriler **34**
8.1. Kontenjan planlaması 34
8.2. Kontenjanı önerilen asgari öğrenci sayısının altına düşen inşaat mühendisliği bölümleri 34
8.3. İnşaat mühendisliği bölümlerinin eğitim koşulları 35
8.4. Öğrencilerin giriş düzeyi 36
8.5. Coğrafi dağılım ve depremden etkilenen iller 36

9. Kaynaklar **38**

Ek. İnşaat Mühendisliği Bölümlerinin Temel Göstergeleri (2026) **40**

Tablolar

Tablo 1. Devlet üniversitelerindeki toplam inşaat mühendisliği kontenjanının en yüksek düzeyi, bugünkü düzeyi ve tarihsel karşılığı (2002, 2019, 2026) 5
Tablo 2. Devlet üniversitelerindeki toplam inşaat mühendisliği genel kontenjanındaki azalışın program türlerine göre dağılımı (2019–2026) 7
Tablo 3. İnşaat mühendisliği kontenjanı ve yerleşen öğrenci sayısı 20'nin altında kalan devlet üniversitesi sayısı (2019–2026) 10
Tablo 4. Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin 2019–2026 kontenjan değişimine göre öğretim üyesi kadrosu (2026) 12
Tablo 5. YÖK'ün 2019 yılı asgari koşullarında inşaat mühendisliği programları için öngörülen öğretim üyesi ve laboratuvarlar şartları 14
Tablo 6. Akademik kadro ölçütlerine göre devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin durumu (2026) 16
Tablo 7. Akademik kadro göstergelerinin devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinde kontenjan ve il gruplarına göre dağılımı (2026) 17
Tablo 8. Bütün alanlarda ve inşaat mühendisliğinde doktora mezunu, doktora öğrencisi ve araştırma görevlisi sayısının değişimi (2018–2026) 18
Tablo 9. Anabilim dalı ve öğrenim alanı göstergelerine göre devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin akademik kadrosu (2026) 19
Tablo 10. Kontenjan ve il gruplarına göre devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin kadro, laboratuvar ve fiziki koşul göstergeleri (2024–2026) 21
Tablo 11. Lisans ders programlarında zorunlu ders olarak yer alan alanlara göre devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümleri (2026) 23
Tablo 12. Devlet üniversitelerinin inşaat mühendisliği programlarına son yerleşen adayların başarı sıralamalarının 2026 yılı ile önceki yıllar arasında karşılaştırılması (2019–2026) 25
Tablo 13. Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği programlarına son yerleşen öğrencilerin AYT matematik ve fizik netleri (2024–2025) 26
Tablo 14. Türkiye illerindeki devlet üniversitelerinde inşaat mühendisliği genel kontenjanının İstanbul, Ankara ve İzmir ile diğer illere dağılımı (2019 ve 2026) 29
Tablo 15. 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri'nden etkilenen illerdeki devlet üniversitelerinde inşaat mühendisliği kontenjanı ve doluluk (2019–2026) 30
Tablo 16. İnşaat mühendisliği kontenjanını ilk kez açan devlet üniversiteleri (2019–2026) 32
Tablo 17. İnşaat mühendisliği bölümlerinin açıldığı döneme ve il grubuna göre devlet üniversitelerinin doluluk oranı (2019–2026) 32
Tablo 18. Kontenjan, doluluk, kadro, laboratuvar, ders programı, akreditasyon ve giriş düzeyine göre devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümleri (2019–2026) 40

Şekiller

Şekil 1. Devlet üniversitelerindeki toplam inşaat mühendisliği kontenjanı ve yerleşen sayısı (2002–2026) 6
Şekil 2. Devlet, vakıf burslu ve vakıf ödemeli inşaat mühendisliği programlarında taban başarı sırasının dağılımı (2026) 28

1. Giriş

Türkiye'de ilk inşaat akademisinin öğretime başladığı tarih olarak Mühendishane-i Berrî-i Hümâyûn'un kurulduğu 1795 yılı kabul edilir. Bugünkü anlamda inşaat mühendisliği eğitimi ise 1883'te kurulan Hendese-i Mülkiye ile başlamıştır.

Türkiye'de 2026 tercih kılavuzunda inşaat mühendisliği programı bulunan 121 üniversitenin 95'i devlet, 26'sı vakıf üniversitesidir. Bu devlet üniversiteleri, farklı fakülte ve kampüslerdeki 98 inşaat mühendisliği bölümünde 111 program açmıştır. Programların 3040 kişilik genel kontenjanına 3080 öğrenci yerleşmiştir. Ülkemizdeki inşaat mühendisliği programlarının toplam kontenjanının yaklaşık %81'i devlet üniversitelerine aittir.

Bu rapor, Odamız tarafından 2026 yılında yayımlanan İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Vakıf Üniversiteleri Değerlendirme Raporunun ardından, aynı dönemde hazırlanan ikinci çalışma olarak "İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Devlet Üniversiteleri Değerlendirme Raporu" başlığıyla kamuoyuna sunulmuştur.

Raporda beş temel konu ele alınmaktadır: 2002–2026 yılları arasında inşaat mühendisliği kontenjanlarında yaşanan değişim, bir bölüm için önerilen asgari öğrenci sayısı, eğitim koşulları, öğrencilerin giriş düzeyleri ve inşaat mühendisliği programlarının coğrafi dağılımı.

Eğitim koşulları kapsamında akademik kadro, fiziki koşullar, laboratuvar olanakları, müfredat ve akreditasyon durumu incelenmektedir. Elde edilen bulgular Bölüm 8'de değerlendirilmekte ve bu doğrultuda öneriler sunulmaktadır.

Devlet üniversitelerinde inşaat mühendisliği kontenjanları, 2000'li yılların başından itibaren sadece arz-talep dengesi gözetilerek plansız bir şekilde artırılmış ve 2019 yılında en üst seviyesine ulaşmıştır. Son yıllarda inşaat mühendisliği programlarının öğrenciler tarafından giderek daha az tercih edilmesi nedeniyle kontenjanlar, 2019 yılındaki seviyesinin üçte birine kadar gerilemiştir. Yaşanan bu plansız süreç sebebiyle oluşan kapasite değişikliklerine, üniversitelerin öğretim üyesi kadroları ve fiziki imkânları uyum sağlayamamıştır. Bu süreçte öne çıkan bulgular şunlardır:

- Devlet üniversitelerindeki genel kontenjan 2019 yılında 9780 kişiyle en yüksek düzeyine ulaşmış, 2026 yılında ise 3040 kişiye inmiştir. Okul birincisi kontenjanları da dahil edildiğinde bugünkü kontenjan 2002 yılındaki düzeye gerilemiştir.
- Devlet üniversitelerinin yaklaşık %35'inde yıllık kontenjan 20 öğrencinin altına düşmüştür. Bölümlerine öğrenci kabul eden 95 devlet üniversitesinin 33'ü bu durumdadır.
- Kontenjanlardaki azalma büyük oranda İstanbul, Ankara ve İzmir dışındaki illerde gerçekleşmiştir. Öyle ki bu üç ilin Türkiye illerindeki devlet üniversiteleri kontenjanı içerisindeki payı 2019–2026 yılları arasında %18'den %36'ya çıkmıştır.
- İstanbul ve Ankara'daki devlet üniversitelerinde yeni açılan inşaat mühendisliği bölümleri ilk yıldan dolmuştur. Buna karşılık İstanbul, Ankara ve İzmir dışında inşaat mühendisliği eğitimine 2007 yılından önce başlayan 30 üniversitenin bölümleri, 2019–2024 yılları arasındaki kontenjanlarının ancak %70'ini doldurabilmiştir.
- 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri'nden etkilenen 11 ildeki devlet üniversitelerinde kontenjanlar genel ortalamaya kıyasla çok daha hızlı bir şekilde azalmıştır. Söz konusu illerde 2019 yılında 1640 olan inşaat mühendisliği kontenjanı, 2026 yılına gelindiğinde 286 kişiye kadar gerilemiştir.
- Devlet üniversitelerinin inşaat mühendisliği bölüm ve kontenjanlarında yıllar içinde yaşanan niceliksel değişkenliklerin yanı sıra bu bölümlere ait niteliksel veriler de incelenmiştir. Laboratuvar olanakları, sosyal olanaklar, akademik kadro ve

yayınlara ilişkin bilgiler erişilebilen kamuya açık kaynaklar üzerinden incelenmiştir. Bu incelemede Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen kriterleri dahi sağlamayan birçok bölüm olduğu gözlenmiştir.

- Kontenjan azaldıkça doluluk oranı artmış ve bölümlere yerleşme oranı %100'e ulaşmıştır. Bu durumla birlikte programa son yerleşen öğrencinin başarı sırası geçmiş yıllara nazaran iyileşmiştir. Ancak yine de 2025 yılı sınav sonuçlarına göre 107 programın 37'sinde programa en son yerleşen öğrencinin matematik neti 10'un altındadır.
- Devlet üniversitelerinde yıllık kontenjanı 10 öğrenciye düşürülen 33 inşaat mühendisliği bölümünün 22'sinde öğretim üyesi sayısı yıllık kontenjana eşit ya da ondan fazladır. Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği öğretim üyelerinin %19'u bu 22 bölümde görev yapmakta, kontenjanın ise %7'si bu bölümler tarafından karşılanmaktadır.
- YÖK'ün yeni açılan inşaat mühendisliği bölümleri için üçüncü yılın sonunda aradığı en az 7 öğretim üyesi koşulunu bugünkü kadrosuyla 98 bölümün 7'si karşılamamaktadır. Devlet üniversitelerindeki 98 inşaat mühendisliği bölümünün yalnız 49'unun internet sitesinde ve yayımlanan raporlarında yapı, geoteknik, yapı malzemesi ve hidrolik laboratuvarlarının dördünün birden bulunduğu belirtilmektedir. Bu durum laboratuvarların yalnızca varlığının değil, fiziki ve temel yeterliliklerinin de sorgulanması gerektiğini ortaya koymaktadır.
- Türkiye genelinde 2019–2020 döneminden bu yana devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerindeki toplam araştırma görevlisi sayısı %20 azalmıştır. Doktora öğrencisi sayısı ise 2022–2023 dönemindeki en yüksek düzeyinden %23 azalarak 2019–2020 düzeyine gerilemiştir.

2. Yöntem ve Veri

Rapordaki sayıların başlıca kaynakları Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin tercih kılavuzları ve yerleştirme sonuçları, YÖK istatistikleri, YÖK Atlas ve YÖK Akademik'tir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki devlet üniversitesi olan Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC'deki özel üniversiteler ve yurtdışındaki programlar kapsam dışıdır. Ayrıca öğrenimi ücretli olan ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampüsü vakıf üniversiteleri gibi değerlendirilmiş ve bütün tablo ve hesaplamaların dışında tutulmuştur.

Raporda bir üniversitenin farklı fakültelerinde ya da kampüslerinde yer alan inşaat mühendisliği bölümleri ayrı bölümler olarak değerlendirilmiştir. Aynı fakülte ya da kampüsteki programlar ise tek bölüm sayılmıştır. Böylece 95 devlet üniversitesinde 98 inşaat mühendisliği bölümü bulunmaktadır.

Kayıtlı öğrencisi bulunmasına karşın 2021 yılından bu yana kontenjan açmayan Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nin bölümü 98 bölüme katılmamıştır. Bu bölüm 2019–2024 dönemindeki kontenjan ve doluluk hesaplarında yer almaktadır.

Kontenjan ve yerleşen sayıları ÖSYM'nin merkezî yerleştirme sonuçlarından alınmıştır. Ek yerleştirme bu sayılara dahil değildir.

Genel kontenjan ve okul birincisi kontenjanı, ÖSYM yerleştirme sonuçlarında 2016 yılından bu yana ayrı verilmektedir. Raporda 2016–2026 dönemi için kullanılan ölçü genel kontenjandır. Okul birincisi kontenjanı 2002–2015 döneminde ise toplamlarının içindedir. Bu nedenle bu yıllarla karşılaştırmada okul birincisi dahil toplam kullanılmıştır.

Raporda doluluk, genel kontenjana yerleşen öğrenci sayısının genel kontenjana oranıdır. Bu oran 2002–2015 yıllarında okul birincisi dahil toplamlardan hesaplanmıştır.

Dolmayan okul birincisi kontenjanı genel kontenjana aktarılmaktadır. Bu nedenle bazı yıllarda genel kontenjana yerleşen sayısı genel kontenjanı aşmakta, doluluk %100'ün üzerine çıkmaktadır.

Merkezî yerleştirme sınavı incelenen dönemde dört kez yapısal olarak değişmiştir. Bu nedenle ham puanlar karşılaştırma ölçütü olarak kullanılmamıştır. Sıralamalar yalnız kendi dönemleri içinde karşılaştırılmıştır.

Giriş düzeyi, programa son yerleşen öğrencinin başarı sırası ve YÖK Atlas'ta yayımlanan AYT matematik ve fizik netleri esas alınarak değerlendirilmiştir. Netlere ilişkin değerlendirmede son yıl 2025'tir, çünkü 2026 yılı yerleştirmesine ait netler yayımlanmamıştır.

Öğretim üyesi sayımları profesör, doçent ve doktor öğretim üyelerini kapsamaktadır. Öğretim elemanı sayımlarına bunlara ek olarak öğretim görevlisi ve araştırma görevlisi de girmektedir. İdari ve destek personeli sayılmamıştır. Her tabloda hangi unvanların sayıldığı sütun ya da satır başlıklarında belirtilmiştir.

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin unvan sayıları, YÖK Akademik'teki bölüm listelerinden 19 Ekim 2026 tarihinde alınmıştır. Kayıtlı lisans öğrencisi sayıları YÖK'ün 2025–2026 dönemi istatistiklerindendir.

Bölüm düzeyinde geçmiş yıllara ait öğretim üyesi sayısı yayımlanmamaktadır. Bu nedenle kadronun 2019 yılından bu yana değişimi fakülte ve alan düzeyinde izlenmiştir. Türkiye genelindeki araştırma görevlisi ve doktora öğrencisi sayıları da YÖK'ün yükseköğretim istatistiklerinden alınmıştır.

Akademik kadro, laboratuvar olanakları, fiziki koşul ve müfredat verileri 15–19 Ekim 2026 tarihleri arasında kamuya açık kaynaklardan derlenmiştir. Kaynaklar YÖK Akademik listeleri, bölüm ve fakülte sayfaları, faaliyet ve öz değerlendirme raporları ile müfredatlardır.

Kaynakta bulunamayan bilgi tahminle doldurulmamış, "belirlenemedi" ya da "veri yok işareti"yle gösterilmiştir. Bu işaretler, ilgili olanağın bölümde bulunmadığı anlamına gelmemektedir. Yalnız bilginin yayımlanan kaynaklarda yer almadığını göstermektedir. Kapsam, belirlenemeyen kayıt sayısı ve bunun nedeni ilgili tablonun altında verilmiştir.

Devlet üniversitelerindeki her inşaat mühendisliği bölümünün temel göstergeleri raporun sonundaki Ek'te verilmektedir. Üniversite, bölüm ve fakülte düzeyindeki ayrıntılı veriler ise raporla birlikte yayımlanan Ek Çizelgeler dosyasında Ek Çizelge 1–5 olarak verilmektedir.

Bu çalışmada, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası tarafından yayımlanan *İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Vizyon Raporu 2014*, *İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Vizyon Raporu 2016*, *İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Kontenjanlar* (2021 verileriyle), *İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Sorunlar ve Çözüm Önerileri* (2023) ve *İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Vakıf Üniversiteleri Değerlendirme Raporu* (2026) başlıklı çalışmalardan yararlanılmıştır. Metin içinde bu raporlara sırasıyla *Vizyon Raporu 2014*, *Vizyon Raporu 2016*, *Kontenjanlar Raporu*, *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu* ve *Vakıf Üniversiteleri Raporu* adlarıyla atıf yapılmıştır. Raporların tam künyeleri kaynakçada verilmiştir.

3. Devlet Üniversitelerinde Kontenjanın Yıllara Göre Değişimi

Devlet üniversitelerinde inşaat mühendisliği kontenjanı 2002–2019 yılları arasında tercihlerdeki talebe göre artırılmış ve 2019 yılında en yüksek düzeyine ulaşmıştır. Talep düşüşü ile birlikte kontenjan hızla azaltılmıştır. Bugünkü kontenjan okul birincisi dahil toplamda 2002 yılındaki düzeye gerilemiştir. Azalışın büyük bölümü Türkçe örgün programların ve ikinci eğitim programlarının kapatılmasından kaynaklanmıştır.

3.1. Kontenjanın en yüksek düzeyi, bugünkü düzeyi ve tarihsel karşılığı

2002–2019 yılları arasındaki dönemde devlet üniversitelerindeki toplam inşaat mühendisliği kontenjanı üç kattan fazla artırılmıştır. Bölüm açan devlet üniversitesi sayısı aynı dönemde 34'ten 91'e çıkmıştır.

Bölümlerdeki doluluk oranının %100'e yakın olduğu yıllarda kontenjanlar artırılmış ve 2019 yılında toplam kontenjan en yüksek düzeyine çıkmıştır. Ancak talep aynı yıl sert bir şekilde azalmış ve toplam kontenjanın %34'ü boş kalmıştır. Bunun ardından toplam genel kontenjan azaltılmış, 2020 yılında 7021 kişiye inmiştir. *Vakıf Üniversiteleri Raporu*'nda göre daralmanın önce vakıf üniversitelerinde başladığı, devlet üniversitelerinde ise bundan bir yıl sonra görüldüğü belirtilmektedir. Vakıf üniversitelerinde 2026 yılındaki doluluk oranı %78,5'tir.

Kontenjanların belirlenmesinde genel olarak tercih eğilimleri ve öğrenci talepleri esas alınmış, talebin yüksek olduğu dönemlerde kontenjanlar artırılmış, 2019 yılından sonra da talep düşüşü ile birlikte azaltılmıştır. 2023 tarihli *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu* da 2010'lu yıllarda kontenjanların "ülkemizin ihtiyaçları gözetilerek hazırlanmış bir plana bağlı olmaksızın" belirlendiğini saptamıştır.

Bu saptama yalnız 2010'lu yıllarla sınırlı değildir. Söz konusu çalışmada kontenjanların son 20 yılda açılan bölümlerle birlikte artırıldığını da belirtilmektedir. Bu artışın "toplumsal ihtiyaçları önceleyen planlı bir artış olmadığı" ise özellikle vurgulanmaktadır.

Tablo 1. Devlet üniversitelerindeki toplam inşaat mühendisliği kontenjanının en yüksek düzeyi, bugünkü düzeyi ve tarihsel karşılığı (2002, 2019, 2026)

Yıl	Genel kontenjan	Okul birincisi kontenjanı	Toplam kontenjan	Yerleşen	Doluluk	Kontenjan açan üniversite sayısı	Program sayısı
2002 (bugünkü düzeyin karşılığı)	—	—	**3154**	3154	%100,0	34	52
2019 (en yüksek düzey)	9780	300	**10080**	6459	%66,0	91	147
2026 (bugünkü düzey)	3040	122	**3162**	3080	%101,3	95	111
Fark (2019–2026)	−6740	−178	**−6918**	−3379	—	+4	−36

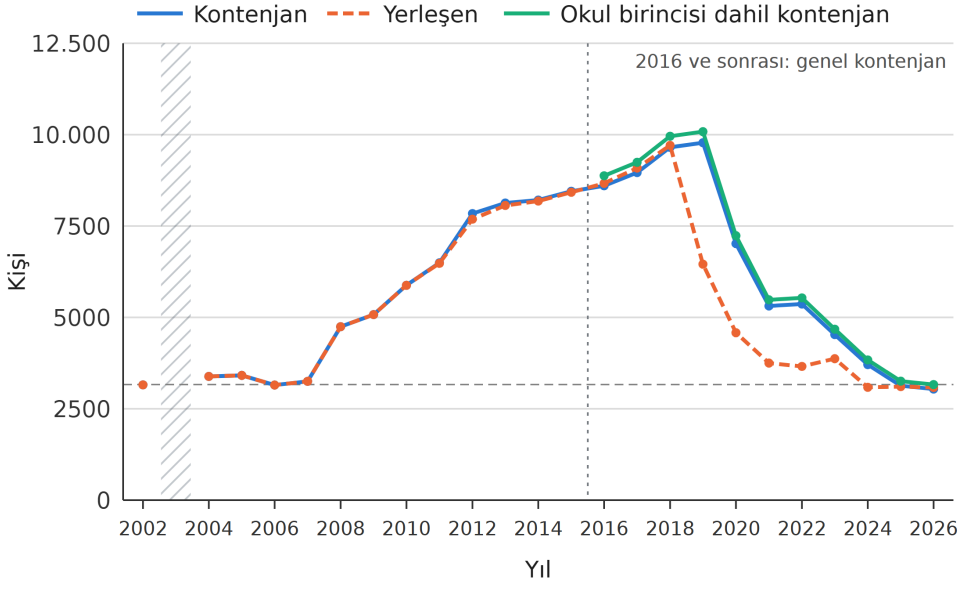
Tablo 1'de toplam kontenjanın 2019 yılındaki en yüksek düzeyi, 2026 yılındaki düzeyi ve bu düzeyin tarihsel karşılığı verilmektedir. Toplam kontenjan 2019 yılında 147 programda 9780 kişiyle en yüksek düzeyine ulaşmıştır. Tablodaki yerleşen sayıları ve doluluk oranları 2019 ve 2026 yılı için genel kontenjana, 2002 yılı için toplam kontenjana aittir.

Toplam kontenjan 2026 yılında 3040 kişiye, yani 2019 yılındaki kontenjanın yaklaşık üçte birine inmiştir. Üniversite başına ortalama genel kontenjan 107'den 32'ye düşmüştür. Tablodaki 2026 yılına ait doluluk oranının %100'ü aşması, dolmayan okul birincisi kontenjanının genel kontenjana aktarılmasından kaynaklanmaktadır.

Kontenjan azaldıkça doluluk da genel olarak artmıştır. Toplam genel kontenjanın doluluğu 2019 yılında %66, 2023'te %85, 2026 yılında %101'dir. Ancak bu oran, bütün programların dolduğunu göstermemektedir. Devlet üniversitelerindeki 111 programın 9'u 2026 yılında dolmamış, bu programlardaki 38 kişilik kontenjan boş kalmıştır.

Genel kontenjan ve okul birincisi kontenjanı, ÖSYM'nin 2002 yılı sonuçlarında ayrı verilmemektedir. Bu nedenle tabloda 2002 yılının bu iki değeri yerine "veri yok işareti" vardır. Kontenjan bilgisi 2000, 2001 ve 2003 sonuç çizelgelerinde yer almadığı için karşılaştırma 2002 yılı ile başlamaktadır.

Şekil 1. Devlet üniversitelerindeki toplam inşaat mühendisliği kontenjanı ve yerleşen sayısı (2002–2026)

Yıl	2002	2006	2010	2014	2018	2019	2020	2022	2025	2026
Toplam kontenjan	3154	3147	5878	8211	9653	9780	7021	5367	3129	3040
Yerleşen sayısı	3154	3147	5878	8184	9707	6459	4581	3660	3107	3080
Okul birincisi dahil toplam kontenjan	3154	3147	5878	8211	9956	10.080	7237	5534	3257	3162

Şekil 1'de devlet üniversitelerinde 2002–2026 yılları arasındaki toplam kontenjan ve yerleşen sayısı verilmektedir. Kontenjan ve yerleşen değerleri 2015 yılına kadar okul birincisi dahil toplamdır. Üçüncü çizgi, 2016 yılından sonra okul birincisi dahil kontenjanı göstermektedir. Şeklin altındaki çizelge seçilmiş yılların değerlerini vermektedir.

Kesikli yatay çizgi bugünkü kontenjanın okul birincisi dahil düzeyini, 2016 yılındaki dikey çizgi ise genel kontenjana geçişi göstermektedir. Taralı alan, kontenjan bilgisi bulunmayan 2003 yılını göstermektedir. Toplam kontenjan 2006–2014 yılları arasında iki buçuk katından fazla artırılmıştır. Yerleşen öğrenci sayısının 2016–2018 yılında toplam kontenjanı aşması, dolmayan okul birincisi kontenjanının genel kontenjana aktarılmasındandır.

2019'dan bu yana toplam genel kontenjan azalmış, ancak kontenjan açan devlet üniversitesi sayısı 91'den 95'e çıkmıştır. Beş üniversite 2020–2025 yılları arasında ilk kez kontenjan açmıştır. Bu üniversiteler;

- Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- Malatya Turgut Özal Üniversitesi
- Ankara Üniversitesi
- Kafkas Üniversitesi
- Marmara Üniversitesi'dir.

Bugün kontenjanı bulunmayan tek üniversite Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'dir. Kontenjanı 2021yılında askıya alınan sekiz üniversite (Aksaray, Bartın, Bayburt, Erzincan Binali Yıldırım, Karamanoğlu Mehmetbey, Kilis 7 Aralık, Malatya Turgut Özal ve Osmaniye Korkut Ata üniversiteleri) 2023 ya da 2024 yılında yeniden kontenjan açmıştır.

Kayıtlı öğrenci sayısı da yaklaşık yarıya inmiştir. YÖK istatistiklerine göre devlet üniversitelerinde kayıtlı inşaat mühendisliği lisans öğrencisi 2019–2020 döneminde 54.849, 2025–2026 döneminde ise 28.334 kişidir. Yeni kayıt aynı dönemde 8974'ten 3914'e inmiştir (%56 azalma). Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin bağlı olduğu fakültelerde ise öğretim üyesi sayısı aynı dönemde artmıştır.

3.2. Kontenjan azalışının program türlerine dağılımı

Tablo 2. Devlet üniversitelerindeki toplam inşaat mühendisliği genel kontenjanındaki azalışın program türlerine göre dağılımı (2019–2026)

Program türü	2019 program	2019 kontenjan	2026 program	2026 kontenjan	Azalış	Azalıştaki pay
Türkçe örgün öğretim	81	5762	83	2194	3568	**%52,9**
İkinci öğretim	40	2725	0	0	2725	**%40,4**
İngilizce ve Almanca örgün öğretim	18	1180	20	810	370	**%5,5**
M.T.O.K.	5	72	1	6	66	**%1,0**
Diğer özel programlar	3	41	7	30	11	**%0,2**
Toplam	147	9780	111	3040	6740	**—**

Tablo 2'de 2019–2026 döneminde toplam genel kontenjandaki azalış program türlerine göre verilmektedir. Toplam 6740 kişilik azalışın %93'ü Türkçe örgün programlardan ve ikinci öğretim programlarının kapatılmasından gelmektedir.

Program türü program adından belirlenmiştir. Öğretim dili %30 İngilizce olan programlar Türkçe örgün öğretim satırında sayılmıştır. Ücretli uluslararası ortak lisans programları ve KKTC uyruklu adaylara ayrılan programlar "Diğer özel programlar" satırındadır. Bu programlar İngilizce ve Almanca örgün öğretim satırında sayılmamıştır.

Kontenjanlar 2019'da 147 programın 96'sında dolmamıştır. Aynı yıl doluluk İngilizce ve Almanca örgün programlarda %97, Türkçe örgün programlarda %72'dir. Kontenjanın azaltılması da doluluğu düşük olan Türkçe örgün ve ikinci öğretim programlarında yoğunlaşmıştır.

Azalışın ikinci büyük kaynağı ikinci öğretim programlarının kapatılmasıdır. *Vizyon Raporu 2016*'da 42 inşaat mühendisliği bölümünde ikinci öğretim programı bulunduğunu saptamıştır. Rapor, üniversitelerin ikinci öğretim programlarını kapatıp örgün öğretim programlarının niteliğini artırmaya yönelmesini önermektedir. Gerekçe şöyle açıklanmaktadır:

> "İkinci eğitim ile ilgili sorunlar ve kalite problemi birçok platformda dile getirilmektedir. Ancak yapılan anket çalışmalarında bazı üniversitelerde ikinci eğitimdeki öğrenci sayısının birinci eğitim kontenjanına yaklaştığı ve hatta geçtiği görülmektedir. İkinci eğitimden amaç kısıtlı olan kaynaklarla okuyan öğrenci sayısını artırmaktır. Ancak unutulmamalıdır ki ihtiyacımız olan çok sayıda inşaat mühendisi değil kaliteli inşaat mühendisi yetiştirmektir. Kaldı ki, özellikle son 10 yılda kurulan inşaat mühendisliği bölümü sayısı ve buna bağlı kontenjanlardaki artış göz önüne alınırsa, ihtiyacın üzerinde inşaat mühendisi olduğu söylenebilir. Üniversitelerin çok ciddi şekilde ikinci öğretim programlarını kapatmayı ve buradan kazanılacak zaman ve iş gücü ile birinci öğretim kalitelerini artırmayı planlamalarında fayda olacaktır." (İnşaat Mühendisliği Eğitimi Vizyon Raporu 2016, s. 99.)

İkinci öğretim programları 2019'da devlet üniversitelerindeki toplam genel kontenjanın %28'ini oluşturmaktaydı. Ancak aynı yıl bu kontenjanın yalnız %41'i dolmuştur. İkinci öğretim programlarına 2024'ten bu yana kontenjan açılmamaktadır. Bu programlarda kayıtlı lisans öğrencisi 2019–2020'de 15.724, 2025–2026'da 1479 kişidir.

Mühendislikte ikinci öğretimi genel olarak kapatan bir YÖK kararına ise yayımlanan kaynaklarda rastlanmamıştır. Programların çoğu doluluğun düştüğü yıllarda kapanmıştır. Son program Dokuz Eylül Üniversitesi'nde 2023'e kadar dolarak sürmüştür.

Adında “İngilizce” ibaresi bulunan programların devlet üniversitelerindeki kontenjan payı, özel programlarla birlikte 2019–2026 arasında %13'ten %26'ya çıkmıştır. Bu programların büyük bölümü İstanbul, Ankara ve İzmir'dedir. Çoğu da 2007'den önce açılan inşaat mühendisliği bölümlerindedir. Bu nedenle yabancı dilde eğitim veren programların yüksek doluluk oranına sahip olması, bu programların daha nitelikli bir eğitim sunduğunun göstergesi olarak değerlendirilemez.

4. Bir Bölümde Bulunması Önerilen Asgari Öğrenci Sayısı

Bir inşaat mühendisliği programına aynı yıl kayıt yaptıran öğrenci sayısı, öğretim üyelerinin iş yükünü ve laboratuvarlar ile derslikler gibi eğitim altyapısı olanaklarının kullanım yoğunluğunu belirleyen önemli etkenlerden biridir. Bu bölüm yıllık kontenjanı çok küçülen devlet üniversitelerini ve bu üniversitelerdeki inşaat mühendisliği bölümlerinin akademik kadrolarını incelemektedir.

İnşaat Mühendisleri Odası'nın bir bölümde sınıf açılabilmesi için kabul edilebilir bulduğu öğrenci sayısı 20'dir. Bu öneri 2023 tarihli *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu'*nda yer almaktadır. Gerekçe şöyle açıklanmaktadır:

> "Çarpıcı bir sonuç da 30 devlet üniversitesinde kontenjanların %50'den az dolmuş olmasıdır. Hatta 13 devlet üniversitesinde doluluk oranı %20'nin altındadır. Öğretim üyesi, laboratuvar, mekân gibi kaynakların verimli kullanılması açısından bir bölümde bir şube [sınıf][*] açılabilmesi için gerekli en az öğrenci sayısı 20 kabul edilebilir." (İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Sorunlar ve Çözüm Önerileri, 2023, s. 27.)

Alıntıdaki sayılar *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu'*nun 2023 verisine dayanan kendi sayımıdır. Devlet üniversitelerine ilişkin ÖSYM verisiyle yapılan yıllık sayım Tablo 3'te verilmektedir. Yıllık kontenjanı 20'nin altında olan bir üniversitede, aynı yıl öğrenime başlayan sınıf da bu önerinin altında kalmaktadır.

4.1. Kontenjanı 20 öğrencinin altına düşen üniversiteler

Devlet üniversitelerinin yaklaşık %35'inde yıllık kontenjan 2026'da 20 öğrencinin altına düşmüştür. Bölümlerine öğrenci kabul eden 95 devlet üniversitesinin 33'ü bu durumdadır. Bunların 32'sinde kontenjan 10, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi'nde 15'tir. Yerleşen sayısı 20'nin altında kalan üniversiteler de aynı üniversitelerdir.

Bölüm düzeyinde sayıldığında devlet üniversitelerinde kontenjanı 20'nin altında olan inşaat mühendisliği bölümü sayısı 34'tür. Bunların 33'ünde yıllık kontenjan 10 öğrenciye indirilmiş, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi'ndeki bölümde 15 olmuştur. Bölüm sayısının üniversite sayısından bir fazla olması, Fırat Üniversitesi Teknoloji Fakültesi'ndeki 10 kişilik bölümden kaynaklanmaktadır. Fırat Üniversitesi'nin toplam kontenjanı 20'nin üzerinde olduğu için üniversite sayımına girmemiştir.

[*] Köşeli ayraç içindeki açıklama bu rapora aittir.

Yerleşen öğrenci sayısı birçok devlet üniversitesinde kontenjanın azaltılmasından önce 20'nin altına inmiştir.

Tablo 3. İnşaat mühendisliği kontenjanı ve yerleşen öğrenci sayısı 20'nin altında kalan devlet üniversitesi sayısı (2019–2026)

Yıl	Kontenjan açan üniversite	Kontenjanı 20'nin altında olan üniversite	Kontenjanı 20 ve üzerinde olan üniversite	20'den az öğrenci yerleşen üniversite
2019	91	**0**	91	**15**
2020	93	**0**	93	**44**
2021	84	**1**	83	**39**
2022	85	**0**	85	**40**
2023	89	**0**	89	**39**
2024	94	**0**	94	**42**
2025	95	**34**	61	**34**
2026	95	**33**	62	**33**

Tablo 3'te 2019–2026 arasında kontenjanı ve yerleşen öğrenci sayısı 20'nin altında kalan devlet üniversitesi sayısı verilmektedir. Hiçbir devlet üniversitesinin kontenjanı 2019'da 20'nin altında değildi ve 91 üniversitenin 64'ünde kontenjan 60'ın üzerindeydi.

Yerleşen öğrenci sayısı 20'nin altında kalan üniversite sayısı ise 2019'da 15'tir. Bu sayı 2020–2024 arasında her yıl 39 ile 44 arasında kalmıştır. Buna karşılık kontenjan bu yıllarda yalnız Munzur Üniversitesi'nde 20'nin altına inmiş, 2021'de 15 olmuştur. Kontenjanı 20'nin altında olan üniversite sayısı 2025'te 34'e çıkmıştır.

Sayımda o yıl kontenjan açan üniversitelerin bütün inşaat mühendisliği programlarının genel kontenjanı ve bu kontenjana yerleşen öğrenci sayıları toplanmıştır. Kontenjan açan üniversite sayısının 2021'de 93'ten 84'e inmesi, kontenjanı askıya alınan dokuz üniversiteden kaynaklanmaktadır.

4.2. Kontenjanın askıya alınması ve en alt düzeye indirilmesi

Bu raporda en alt düzey, yıllık 10 öğrencilik genel kontenjan anlamında kullanılmaktadır. Kontenjan açan devlet üniversitelerinin hiçbirinde 2026 kontenjanı 10'un altında değildir.

Yıllık kontenjanı 10 öğrenciye indirilen 32 üniversitenin tamamı İstanbul, Ankara ve İzmir dışındadır. Bunların yedisi 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri'nden etkilenen illerdedir. Bu üniversitelerin 30'u 2019'da da kontenjan açmıştır. Bu üniversitelerin toplam kontenjanı 2600 kişiden 300 kişiye inmiştir (%88 azalma).

Kontenjanı 10'a inen bu üniversiteler arasında en büyük düşüşler, 2019'da büyük kontenjanla öğrenci alanlardadır. Örneğin İskenderun Teknik Üniversitesi'nin kontenjanı 180 kişiden 10 kişiye inmiştir. Bu 32 üniversitenin 29'unda 2026 kontenjanı dolmuştur. Hakkâri, Iğdır ve Şırnak üniversitelerinde ise dolmamıştır.

Kontenjan azaltılmış, ancak devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin hemen hepsi bugün de öğrenci almaktadır. Beş üniversite 2012–2020 arasında kontenjan açmış, 2026 kılavuzunda ise yer almamıştır. Bunların dördündeki bölüm kurum bölünmesiyle yeni kuruluşa devredilmiştir. Beşincisi aşağıda ele alınan Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'dir.

Devlet üniversitelerinde öğrenci bulamayan dokuz inşaat mühendisliği bölümünün kontenjanı 2021'de askıya alınmıştır. Bu bölümlerin bulunduğu dokuz üniversite 2020'de kontenjan açmış, 2021'de açmamıştır. Bunlar Aksaray, Bartın, Bayburt, Burdur Mehmet Akif Ersoy, Erzincan Binali Yıldırım, Karamanoğlu Mehmetbey, Kilis 7 Aralık, Malatya Turgut Özal ve Osmaniye Korkut Ata üniversiteleridir. Malatya Turgut Özal Üniversitesi dışındaki sekiz bölümde 2019'da 810 kişilik toplam kontenjana yalnız 155 öğrenci yerleşmiştir.

Bu dokuz bölümün 2020'deki 310 kişilik toplam kontenjanına ise yalnız 14 öğrenci yerleşmiştir. Burdur Mehmet Akif Ersoy dışındaki sekiz bölümde 2023 ya da 2024'te yeniden kontenjan açılmıştır. Bu bölümlerde 2024'te 185 kişilik toplam kontenjana yalnız 18 öğrenci yerleşmiştir. Bayburt ve Karamanoğlu Mehmetbey üniversitelerindeki bölümlerin 20'şer kişilik kontenjanı ise boş kalmıştır.

Bu sekiz bölümün kontenjanı 2025'te 10'a indirilmiş, 2026'da 80 kişilik toplam kontenjanın tamamı dolmuştur. Bu sekiz bölümde kontenjan önce askıya alınmış, sonra yeniden açılmış ve sonunda yılda 10 öğrenciye indirilmiştir. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ndeki bölüm ise devlet üniversiteleri arasında 2026'da öğrenci almayan, kayıtlı öğrencisi bulunan ve üniversitesinde başka inşaat mühendisliği programı bulunmayan tek bölümdür. Bölümün 2025–2026'da 21 lisans öğrencisi vardır.

Kontenjanın 10 öğrenciye indirilmesi ise bu sekiz bölümle sınırlı değildir. Kontenjan 2025'te 33 üniversitede 10'a indirilmiştir. Bunların 30'u bir yıl önce 20 kişilik kontenjan açmıştır. Erzurum Teknik Üniversitesi'nin kontenjanı 2026'da yeniden 20'ye çıkmıştır.

Yıllık kontenjanı 2026'da 10 öğrenci olan 32 üniversite, kontenjan açtıkları 2020–2024 yıllarının her birinde 20'den az öğrenci almıştır. Bu üniversitelerde kontenjan, yerleşen öğrenci sayısı yıllarca 20'nin altında kaldıktan sonra 2025'te 10'a indirilmiştir. Kontenjanın indirilmesinin ya da askıya alınmasının YÖK kararı mı, üniversite teklifi mi olduğu yayımlanan verilerden anlaşılmamaktadır.

4.3. Akademik kadro ile kontenjan arasındaki ilişki

Bu alt bölüm, devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin bugünkü akademik kadrosunu kontenjanlarıyla karşılaştırmaktadır. Öğretim üyesi sayısı, bir bölümün eğitim verebileceği öğrenci sayısını belirleyen başlıca ölçütlerden biri olmalıdır. Bölüm düzeyinde geçmiş yıllara ait öğretim üyesi sayısı yayımlanmadığı için karşılaştırma 2026 kesitine dayanmaktadır. Öğretim üyesi sayısının fakülte ve alan düzeyindeki değişimi Bölüm 5.1'de verilmektedir.

Bölüm kontenjanlarının öğretim üyesi sayısına, fiziki imkânlara ve ülkenin ihtiyaçlarına göre belirlenmesi *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu*'ndaki önerilerden biridir. Rapor bu öneriyi şöyle gerekçelendirmektedir:

> "Artırılan kontenjanlar nedeniyle, İnşaat Mühendisliği müfredatı yeterli düzeyde aktarılamaz hale gelmiştir. İnşaat Mühendisliği eğitiminde proje, ödev, teknik gezi ve seminer gibi öğrencilerin mesleki açıdan kendilerini yetiştirebilecekleri faaliyetler de yapılamaz duruma gelmiştir. Dersler monolog haline dönüşmüş, öğrencinin öğrenme isteği de hızla yok olmaya başlamıştır.
>
> Yukarıda özetlenen veriler dikkate alındığında, geleceği planlayacak ve inşa edecek İnşaat Mühendislerini yetiştirebilmek için, bölüm kontenjanlarının öğretim üyesi sayısı, fiziki imkânlar ve ülkenin ihtiyaçları çerçevesinde belirlenmesi gerektiği açıktır." (İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Sorunlar ve Çözüm Önerileri, 2023, s. 27–28.)

Devlet üniversitelerinde yıllık kontenjanı 10 öğrenciye indirilen inşaat mühendisliği bölümlerinin çoğunda akademik kadro kontenjana göre büyüktür. Bu 33 bölümde ortalama 11,7 öğretim üyesi bulunmaktadır. YÖK Akademik'e göre bunların 22'sinde öğretim üyesi sayısı yıllık kontenjana eşit ya da ondan fazladır. Öteki 11 bölümde öğretim üyesi sayısı 10'un altındadır.

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği öğretim üyelerinin %19'u bu 22 bölümde görev yapmaktadır. Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği kontenjanının ise yalnız %7'si bu bölümlerdedir. Askıya alınıp yeniden açılan sekiz bölümde de 101 öğretim üyesi görev yapmakta, öğretim üyesi başına 4,7 kayıtlı lisans öğrencisi düşmektedir. Kontenjan azalışı bölümlerin akademik kadro büyüklüğüyle orantılı olmamıştır.

Bu sayılar devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinde öğretim üyesi fazlası bulunduğu anlamına gelmemektedir. Öğretim üyeleri lisansüstü eğitimde ve başka bölümlerin servis derslerinde de görev almaktadır.

Tablo 4. Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin 2019–2026 kontenjan değişimine göre öğretim üyesi kadrosu (2026)

Kontenjan değişimine göre bölüm grubu	Bölüm sayısı	Kontenjan 2019	Kontenjan 2026	Değişim	Öğretim üyesi 2026	Öğretim üyesi başına kontenjan	Öğretim üyesi başına kayıtlı öğrenci
Kontenjanı en az yarı yarıya düşen	72	7735	1616	−%79,1	1107	1,46	15,0
Kontenjanı %20–50 düşen	19	1875	1223	−%34,8	498	2,46	21,3
Kontenjanı %20'den az düşen	1	60	50	−%16,7	8	6,25	49,4
Kontenjanı artan	1	50	60	+%20,0	6	10,00	44,0
2019'dan sonra kontenjan açan	5	—	91	—	36	2,53	11,1
Toplam	98	9720	3040	−%68,7	1655	1,84	17,1

Tablo 4'te devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümleri 2019–2026 yılları arasındaki kontenjan değişimine göre gruplandırılmış ve her gruptaki bölümlerin 2026 yılı öğretim üyesi kadro büyüklükleri sunulmuştur. Kontenjanı tam yarıya inen inşaat mühendisliği bölümleri ilk gruptadır. Kontenjanı en az %50 azalan 72 bölümün 68'i İstanbul, Ankara ve İzmir dışındadır. Tablo bugün öğrenci alan 98 bölümü kapsadığı için 2019 toplamı Tablo 1'deki 9780 değil 9720'dir.

Kontenjan sütunları ÖSYM tarafından belirlenen genel kontenjan sayılarını göstermektedir. Öğretim üyesi başına düşen kayıtlı öğrenci sayısı ise 2025–2026 dönemindeki toplam kayıtlı lisans öğrenci sayısının, YÖK Akademik verilerine göre belirlenen öğretim üyesi sayısına bölünmesiyle hesaplanmıştır. Yeni açılan beş bölümün ilk kontenjanı 2019'dan sonraya ait olduğu için bu satırda 2019 kontenjanı ve değişim yerine "veri yok işareti" vardır. Düzce Üniversitesi'nin inşaat mühendisliği bölümü 2020'de Teknoloji Fakültesi'nden Mühendislik Fakültesi'ne geçmiştir ve tek bölüm sayılmıştır.

Kontenjanı 10 öğrenciye indirilen 33 inşaat mühendisliği bölümünün 31'i, kontenjanı en az yarı yarıya düşen gruptadır. 2019'da ikinci öğretim programı bulunan 39 bölümün tamamı da bu gruptadır. Bu gruptaki öğretim üyesi başına düşen kontenjan, bütün bölümlerin ortalamasından düşüktür.

5. Üniversitelerin Eğitim Koşulları Bakımından Değerlendirilmesi

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin toplam kontenjanı 2019'dan bu yana yaklaşık üçte birine inmiş, bağlı oldukları fakültelerin öğretim üyesi sayısı ise toplamda %23 artmıştır. Bu bölümlerin yedisi, YÖK'ün yeni açılan bölümlerin üçüncü yılı için aradığı en az yedi öğretim üyesi koşulunu bugünkü kadrosuyla karşılamamaktadır. Bütün bölümlerin beşte dördünden fazlasında ise araştırma görevlisi sayısı, öğretim üyesi sayısının yarısına ulaşmamaktadır.

Yapı, geoteknik, yapı malzemesi ve hidrolik laboratuvarlarının dördü birden, devlet üniversitelerindeki 98 inşaat mühendisliği bölümünün yalnız 49'unun internet sitesinde ve yayımlanan raporlarında belgelenmektedir. Bu durum laboratuvarların yeterliliğinin de sorgulanmasını gerektirmektedir. Müfredatların neredeyse tamamı temel meslek alanlarını kapsamaktadır. Ancak deprem mühendisliği bu programların yalnız dörtte birinde zorunlu derstir.

Raporda yapılan değerlendirmede üç tür ölçüt kullanılmaktadır: YÖK'ün 2019 asgari koşulları, Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği'nin (MÜDEK) ölçütleri ve İnşaat Mühendisleri Odası'nın önerileri.

Üniversite yönetimleri için bunlardan yalnız YÖK koşulları bağlayıcıdır ve YÖK bu koşulların kontenjan taleplerinde de gözetilmesine karar vermiştir. *Vizyon Raporu* ile *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu*'dur. (2023).

Aşağıdaki tabloda Yükseköğretim Yürütme Kurulu tarafından 16 Ocak 2019 tarihinde belirlenen koşulların inşaat mühendisliği bölümlerine ilişkin kısmı aynen yer almaktadır.

Tablo 5. YÖK'ün 2019 yılı asgari koşullarında inşaat mühendisliği programları için öngörülen öğretim üyesi ve laboratuvarlar şartları

Program Adı	Asgari Öğretim Üyesi/Elemanlarının Alan ve Anabilim Dallarına Göre Dağılımı ve Sayısı			Gerekli Asgari Laboratuvarlar	
	İlgili ABD/Uzmanlık Alanları	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılının Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Gereklilikler	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılının Sonuna Kadar Eklenmesi Gerekli Asgari Laboratuvarlar
İnşaat Mühendisliği	Yapı	1	2	Fizik, Kimya Temel Bilim Laboratuvarı	Fizik, Kimya (ve/veya Biyoloji) Temel Bilim Laboratuvarı
	Hidrolik *	1		Yapı Laboratuvarı	Hidrolik, Geoteknik, Yapı Malzemesi veya Ulaştırma anabilim dallarından **en az üçüne** ait temel lisans deneyleri yapabilecek laboratuvar olmalıdır.
	Geoteknik *	1		Hidrolik, Geoteknik, Yapı Malzemesi veya Ulaştırma anabilim dallarından **en az birine** ait temel lisans deneyleri yapabilecek laboratuvar olmalıdır.	
	Ulaştırma		5		
	Mekanik	1			
	Yapı İşletmesi				
	Yapı Malzemesi				
	*** Üçüncü yılın sonunda Hidrolik ve Geoteknik anabilim dallarının her birinde en az 1 öğretim üyesi olmak üzere toplam iki anabilim dalındaki öğretim üyesi sayısı 3 olmalıdır.**				

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu, Mühendislik Programlarında Eğitim ve Öğretime Başlanması ve Sürdürülmesi İçin Asgari Koşullar, Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararı, 16 Ocak 2019 (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi kopyası, s. 11).

Tablo 5'te YÖK'ün inşaat mühendisliği programları için aradığı asgari öğretim üyesi sayısı ve laboratuvar şartları verilmektedir. YÖK öğretime başlamak için yapı, hidrolik ve geoteknik dallarında birer, öteki dört daldan birinde de bir öğretim üyesi aramaktadır. Üçüncü yılın sonunda aranan en az yedi öğretim üyesinin en az ikisi yapı, en az üçü hidrolik ve geoteknik dallarında olmalıdır.

Öğretime başlamak için temel bilim laboratuvarına ek olarak bir yapı laboratuvarı ile hidrolik, geoteknik, yapı malzemesi ya da ulaştırma dallarından birinde bir laboratuvar aranmaktadır. Üçüncü yılın sonu için koşul, bu dört dalın en az üçünde laboratuvar bulunmasını öngörmektedir. Belgenin genel ilkelerinin 6. maddesi, öğrenci alınabilmesi için ayrıca bir araştırma görevlisi aramaktadır.

5.1. Akademik kadronun YÖK koşulları ve İnşaat Mühendisleri Odası önerileri karşısındaki durumu

Devlet üniversitelerindeki 98 inşaat mühendisliği bölümünün yedisi, YÖK'ün üçüncü yılın sonu için aradığı en az yedi öğretim üyesi koşulunu bugünkü kadrosuyla karşılamamaktadır. Bu bölümler Hakkâri, Kastamonu, Malatya Turgut Özal, Marmara, Siirt, Türk-Alman ve Yalova üniversiteleridir.

Hakkâri Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nde üniversitenin internet sitesinden alınan bilgiye göre yalnız bir öğretim üyesi, öteki altı bölümde beş ya da altı öğretim üyesi bulunmaktadır. Bunlardan Marmara Üniversitesi'nin bölümü 2025'te öğrenci almaya başladığı için koşulun süresi henüz dolmamıştır.

Devlet üniversitelerindeki 98 inşaat mühendisliği bölümünün kadrosunda, YÖK Akademik'teki bölüm listelerine göre 2199 öğretim elemanı bulunmaktadır. Bunların 1655'i öğretim üyesi, 506'sı araştırma görevlisidir. YÖK Akademik yalnız kadroyu gösterdiği için başka bölümlerden ders verenler ve görevlendirmeler bu sayıma girmemektedir.

Tablo 6. Akademik kadro ölçütlerine göre devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin durumu (2026)

Ölçüt	Dayanak	Karşılayan bölüm	Karşılamayan bölüm	Belirlenemeyen bölüm	Karşılamayan bölümlerin kontenjan payı
Öğretime başlarken en az 4 öğretim üyesi ve 1 araştırma görevlisi	YÖK asgari koşulları (2019)	94	**4**	0	%1
Üçüncü yıl sonunda en az 7 öğretim üyesi	YÖK asgari koşulları (2019)	91	**7**	0	%5
Öğretime başlarken anabilim dalı dağılımı	YÖK asgari koşulları (2019)	74	**8**	16	%3
Üçüncü yıl sonunda anabilim dalı dağılımı	YÖK asgari koşulları (2019)	70	**15**	13	%9
Yapı, Hidrolik ve Geoteknik dahil en az 4 anabilim dalında öğretim elemanı	*İnşaat Mühendisleri Odası, Vizyon Raporu 2016*	76	**6**	16	%2
Öğretim üyesi başına en az 0,5 araştırma görevlisi	*İnşaat Mühendisleri Odası, Vizyon Raporu 2016*	17	**81**	0	%75
Öğretim üyesi başına en çok 25 kayıtlı öğrenci	*İnşaat Mühendisleri Odası, Vizyon Raporu 2016*	76	**22**	0	%29
Uzmanlığı inşaat mühendisliği dışında olan öğretim üyeleri, öğretim elemanlarının en çok %10'u	*İnşaat Mühendisleri Odası, Sorunlar ve Çözüm Önerileri (2023)*	68	**22**	8	%13

Tablo 6'da devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin YÖK koşullarını ve İnşaat Mühendisleri Odası'nın önerilerini karşılama durumu verilmektedir. YÖK'ün öğretim üyesi sayısına ilişkin iki koşulunu bu bölümlerin %90'ından fazlası karşılamaktadır. Öğretime başlama koşulunu karşılamayan dört bölümün üçünde öğretim üyesi sayısı yeterlidir, ancak hiç araştırma görevlisi yoktur. Her bölümün kadrosu Tablo 18'de, ölçütleri karşılama durumu Ek Çizelgeler dosyasındaki Ek Çizelge 4'te verilmektedir.

Üçüncü yılın sonunda aranan yedi öğretim üyesinden en fazla biri, YÖK koşullarının genel ilkelerine göre öğretim görevlisi olabilir. YÖK'ün 16 Ocak 2019 tarihli asgari koşulları, Türkçe ve İngilizce programlar için sayıların ayrı hesaplanmasını istediğinden iki dilde program açan 4 bölümde sayılar ikiyle çarpılmış, hiçbir sonuç değişmemiştir. Ayrıca 60 öğrenciyi aşan kontenjanlar için ek sayı belirlemediğinden kontenjanı 60'ı aşan 5 bölüme de aynı sayılar uygulanmıştır.

Tablo 6'da devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinden bazılarının durumu iki nedenle belirlenememiştir. Uzmanlık satırında öğretim üyelerinin öğrenim kayıtları eksiktir. Anabilim dalı satırlarında ise öğretim üyelerinin hepsi ya da çoğu YÖK Akademik'te yalnız bölümle aynı adlı anabilim dalında kayıtlıdır. Başlangıç koşulunda belirlenemeyen 16 bölümün üçü, yedi öğretim üyesine ulaşmadığından bu sayı üçüncü yıl koşulunda 13'e inmektedir.

Akademik kadronun yeterliliği, öğretim üyelerine eğitimde destek veren araştırma görevlilerinin sayısına da bağlıdır. *Vizyon Raporu 2016*'da öğretim üyesi başına tercihen 1, en az 0,5 araştırma görevlisi önermektedir. Gerekçe şöyle açıklanmaktadır:

> "Eğitim kalitesinde öğretim elemanları dışında diğer önemli etken ise araştırma görevlileridir. Araştırma görevlileri sınavların doğru gerçekleştirilmesi, ödevlerin doğru değerlendirilmesi, öğrencilerin sorularına cevap verilmesi için eğitim sisteminin vazgeçilmez birer aktörleridir. (...) Yukarıdakine benzer şekilde bir oran yapıldığında ortalama olarak 85 öğrenciye bir araştırma görevlisi düşmektedir. (...) Lisans eğitimi kalitesi açısından çok düşündürücü bir tablo ortadadır." (İnşaat Mühendisliği Eğitimi Vizyon Raporu 2016, s. 35.)

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin toplamında öğretim üyesi başına 0,31 araştırma görevlisi düşmektedir. Eksiklik küçük bölümlerle sınırlı değildir. Oranın 0,5'in altında kaldığı bölümler devlet kontenjanının dörtte üçünü açmaktadır.

Kadronun öğrenci yüküne göre yeterliliği, öğretim üyesi başına düşen kayıtlı öğrenci sayısıyla ölçülebilir. *Vizyon Raporu*, öğretim üyesi başına en çok 25 öğrenciyi önermektedir. Gerekçe şöyle açıklanmaktadır:

> "Eğitimin kaliteli olabilmesi için öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının olabildiğince düşük olması zaruridir. (...) Üniversitelerin, bir önceki vizyon raporunda da verildiği üzere öğretim üyesi başına 25 gibi rasyonel bir öğrenci sayısını hedef olarak seçmesinde fayda vardır. Bu oran, ankete katılan tüm üniversitelerde sadece birinci eğitim dikkate alındığında 28 öğrencidir ve ikinci eğitim de dikkate alındığında ise 37'ye, yüksek lisans ve doktorayla 41'e kadar yükselmektedir. (...)" (İnşaat Mühendisliği Eğitimi Vizyon Raporu 2016, s. 99.

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin toplamında öğretim üyesi başına 17,1 kayıtlı öğrenci düşmektedir. Buna karşılık 22 bölümde yani bölümlerin beşte birinden fazlasında oran 25'i aşmaktadır.

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin kadro göstergeleri, kontenjan ve il gruplarına göre belirgin biçimde ayrışmaktadır.

Tablo 7. Akademik kadro göstergelerinin devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinde kontenjan ve il gruplarına göre dağılımı (2026)

Bölüm grubu	Bölüm sayısı	Öğretim üyesi	Öğretim üyesi başına araştırma görevlisi	Öğretim üyesi başına kayıtlı öğrenci	Profesör payı	Lisansı inşaat mühendisliği dışında olanların payı	Öğretim üyesi başına araştırma görevlisi 0,5'in altında olan bölüm	Uzmanlığı inşaat mühendisliği dışında olanların payı %10'u aşan bölüm
Kontenjanı 20'nin altında	34	395	**0,19**	8,5	%26	**%15**	29	13
Kontenjanı 20 ve üzerinde	64	1260	**0,34**	19,8	%43	**%8**	52	9
İstanbul, Ankara, İzmir	18	456	**0,46**	21,4	%50	**%7**	12	1
Diğer iller	80	1199	**0,25**	15,5	%35	**%11**	69	21
Toplam	98	1655	**0,31**	17,1	%39	**%9**	81	22

Tablo 7'de kontenjan ve il gruplarına göre akademik kadro göstergeleri verilmektedir. Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinden kontenjanı 20'nin altında olanlarda öğretim üyesi başına öğrenci en azdır, ancak araştırma görevlisi oranı da en düşüktür. İstanbul, Ankara ve İzmir'deki bölümlerde araştırma görevlisi oranı diğer illerdekinin yaklaşık iki katıdır.

Oranlar grup toplamlarından hesaplanmıştır. Profesör payı öğretim üyeleri, lisans payı lisans alanı bilinen öğretim üyeleri, uzmanlık payı bütün öğretim elemanları içindeki paydır.

YÖK istatistiklerine göre araştırma görevlisi sayısı inşaat mühendisliği lisans programlarında 2019–2020 ile 2025–2026 dönemleri arasında %20 azalmıştır. 2021–2022 döneminde ulaştığı en yüksek düzeye kıyasla ise azalış oranı %25'tir.

İnşaat mühendisliği doktora öğrencisi sayısı 2022–2023 döneminde 1930 ile en yüksek düzeyine ulaşmıştır. Sayı bu düzeyden %23 azalarak 2025–2026 döneminde, 2019–2020 dönemindeki düzeyine gerilemiştir. Araştırma görevlisi ve doktora öğrencisi sayısı, yani gelecekteki öğretim üyelerinin yetiştiği iki kaynak, 2022–2023 döneminden bu yana birlikte azalmıştır.

Aşağıdaki tablo, inşaat mühendisliğindeki bu değişimi bütün alanlardaki değişimle karşılaştırmaktadır.

Tablo 8. Bütün alanlarda ve inşaat mühendisliğinde doktora mezunu, doktora öğrencisi ve araştırma görevlisi sayısının değişimi (2018–2026)

Gösterge	Eğitim öğretim yılları	Bütün alanlar ilk yıl	Bütün alanlar son yıl	Bütün alanlar değişim	İnşaat mühendisliği ilk yıl	İnşaat mühendisliği son yıl	İnşaat mühendisliği değişim
Doktora mezunu	2018–2019 ile 2024–2025	8069	14.875	**+%84,3**	103	222	**+%115,5**
Doktora öğrencisi	2019–2020 ile 2025–2026	101.242	89.665	**−%11,4**	1481	1490	**+%0,6**
Araştırma görevlisi	2019–2020 ile 2025–2026	48.745	38.872	**−%20,3**	951	757	**−%20,4**

Tablo 8'de bütün alanlarda ve inşaat mühendisliğinde doktora mezunu, doktora öğrencisi ve araştırma görevlisi sayısının değişimi verilmektedir. Doktora mezunu sayısı altı yılda bütün alanlarda %84 artmış, inşaat mühendisliğinde iki katından fazlasına çıkmıştır. Araştırma görevlisindeki azalış ise bütün alanlardakiyle aynıdır. Doktora öğrencisi sayısı 2019–2020 dönemine göre bütün alanlarda azalmış, inşaat mühendisliğinde aynı düzeyde kalmıştır.

Sayılar devlet ve vakıf üniversitelerini birlikte kapsamaktadır. YÖK istatistikleri bir önceki eğitim öğretim yılının mezunlarını verdiği için mezun dönemi bir yıl geridedir. İnşaat mühendisliği satırları, inşaat mühendisliği adlı doktora programlarını ve bu alandaki lisans programlarının araştırma görevlilerini kapsamaktadır.

Doktora öğrencisi sayısının 2022–2023 dönemindeki en yüksek düzeyinden azalışı bütün alanlarda da %22'dir. Bütün alanlarda doktora programlarına yeni kayıt da 2019–2020 döneminden bu yana %24 azalmıştır. Mezun sayısındaki artış önceki yıllarda yapılan kayıtlardan gelmektedir.

Türkiye'de 25–34 yaş nüfusunun binine düşen doktora mezunu, Eurostat verisine göre 2024'te 1,1'dir. Bu oran, Avrupa Birliği ortalaması olan 2,0'ın altındadır. Türkiye adresli yayınların atıf etkisi de dünya düzeyinin altındadır. ABD Ulusal Bilim Vakfı verisine göre 2020'de bu yayınların %0,72'si en çok atıf alan %1'lik dilimdedir, mühendislikte ise pay dünya düzeyini aşmıştır.

Bu nedenle doktora mezunu sayısındaki artış tek başına araştırma kapasitesinin arttığını göstermemektedir. İnşaat mühendisliğinde bugünkü doktora mezunu artışı, iki kaynaktaki 2022–2023 döneminden bu yana süren azalışı henüz yansıtmamaktadır. Bu azalış, devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin gelecekteki öğretim üyesi kaynağının daralabileceğine işaret etmektedir.

Bölüm sayısındaki hızlı artışın nitelikli öğretim üyesi arzını aştığı ve bu açığın kapanmasının uzun yıllar alacağı, *Vizyon Raporu 2016*'nda da belirtilmiştir:

> "Bu kadar hızla artan inşaat mühendisliği bölümü sayısı beraberinde çok büyük sayıda öğretim üyesi ihtiyacını da doğurmaktadır. İnşaat mühendisliği bölüm sayısındaki bu aşırı artışın, kaliteli öğretim üyesi arzından daha fazla olduğu aşikârdır. Öğretim üyesi sayısı ve yeterliliği açısından bakıldığında inşaat mühendisliği eğitim kalitesinin son yıllarda maalesef kötüye gittiği söylenebilir. Üniversitelerin, kaliteli ve istenilen vasıflarda öğretim üyesi ihtiyacını karşılamak ne yazık ki daha uzun yıllar alacaktır. (...)" (İnşaat Mühendisliği Eğitimi Vizyon Raporu 2016, s. 13.

5.2. Öğretim üyelerinin anabilim dalı ve uzmanlık alanı dağılımı

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin çoğu YÖK'ün anabilim dalı koşulunu karşılamaktadır. Ancak Yapı İşletmesi ve Yapı Malzemesi dallarında birçok bölümde öğretim üyesi yoktur. *Vizyon Raporu 2016*, en az dört anabilim dalında öğretim yapılması önerisini *Vizyon Raporu 2014*'ten aktarmaktadır. MÜDEK ölçütlerine dayanan öneriye göre bu dallardan üçü yapı, geoteknik ve hidrolik olmalıdır.

Kadronun niteliğini gösteren bir başka ölçü, öğretim üyelerinin inşaat mühendisliği alanında yetişmiş olup olmadığıdır. *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu*, bölüm öğretim elemanlarının en çok %10'unun inşaat mühendisliği dışında uzmanlaşmış olmasını kabul edilebilir bulmaktadır. Gerekçe şöyle açıklanmaktadır:

> "Yeni kurulan üniversitelerin İnşaat Mühendisliği bölümlerinde yeterli sayıda öğretim üyesi olmadan, bölümler eğitim-öğretime açılmıştır. Bu bölümlerin birçoğunda da İnşaat Mühendisliği eğitimi almış öğretim üyesi yerine farklı disiplinlerden yetişmiş öğretim üyeleri kadrolara alınmıştır. İnşaat Mühendisliği eğitiminin uygulamaya yönelik olması ve toplumun hem günümüzde hem de gelecekteki gereksinimlerine cevap verebilecek İnşaat Mühendislerinin mezun edilebilmesi, ancak İnşaat Mühendisliği alanında uzmanlaşmış öğretim üyelerinin varlığı ile mümkündür. Bu nedenle İnşaat Mühendisliği Bölümü kadrolarına farklı bilim alanlarında uzmanlaşmış öğretim üyelerinin atanması sınırlandırılmalıdır. İnşaat Mühendisliği Bölümü akademik personelinin en fazla %10'unun uzmanlık alanı İnşaat Mühendisliği olmayan öğretim üyelerinden oluşabileceği şeklinde bir düzenleme yapılmalıdır." (İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Sorunlar ve Çözüm Önerileri, 2023, s. 30.

Tablo 9. Anabilim dalı ve öğrenim alanı göstergelerine göre devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin akademik kadrosu (2026)

Gösterge	Sayı	Kapsam	Pay
Anabilim dalı			
Yedi anabilim dalının her birinde öğretim üyesi bulunan bölüm	14	98 bölüm	%14
Bölümle aynı adlı anabilim dalında öğretim üyesi kayıtlı olan bölüm	16	98 bölüm	%16
Yapı İşletmesi dalında öğretim üyesi bulunmayan bölüm	57	anabilim dalı bilinen 81 bölüm	%70
Yapı Malzemesi dalında öğretim üyesi bulunmayan bölüm	31	anabilim dalı bilinen 81 bölüm	%38
Ulaştırma dalında öğretim üyesi bulunmayan bölüm	12	anabilim dalı bilinen 81 bölüm	%15

Gösterge	Sayı	Kapsam	Pay
Mekanik dalında öğretim üyesi bulunmayan bölüm	12	anabilim dalı bilinen 81 bölüm	%15
Hidrolik dalında öğretim üyesi bulunmayan bölüm	6	anabilim dalı bilinen 81 bölüm	%7
Geoteknik dalında öğretim üyesi bulunmayan bölüm	2	anabilim dalı bilinen 81 bölüm	%2
Öğrenim alanı			
Lisansı inşaat mühendisliği dışında olan öğretim üyesi	151	lisans alanı bilinen 1592 öğretim üyesi	%9
Lisansı da doktorası da inşaat mühendisliği dışında olan öğretim üyesi	97	1655 öğretim üyesi	%6
Öğrenim kaydı hiç bulunmayan öğretim üyesi	13	1655 öğretim üyesi	%1
Doktora alanı YÖK Akademik'te yazılı olmayan öğretim üyesi	136	1655 öğretim üyesi	%8

Tablo 9'da devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinde görev yapan öğretim üyelerinin anabilim dalı ve öğrenim alanı göstergeleri verilmektedir. Anabilim dalı bilgisi YÖK Akademik'teki kadro kaydına, öğrenim alanı kişinin öğrenim kaydına dayanmaktadır. YÖK koşullarında anılan yedi dalın her birinde öğretim üyesi bulunan bölüm sayısı 14'tür. Tablodaki dal satırları, öğretim üyelerinin tamamının anabilim dalı YÖK Akademik'te yazılı olan 81 bölümü kapsamaktadır.

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinden dal satırlarının dışında kalan 17 bölümde anabilim dalı kayıttan tam okunamamaktadır. Bu bölümlerde öğretim üyelerinin bir kısmı ya da tamamı bölümle aynı adlı anabilim dalında kayıtlıdır ya da dalı yazılı değildir. Bunlar arasında İstanbul Teknik, Orta Doğu Teknik ve Yıldız Teknik üniversiteleri de vardır.

Öğrenim alanında da kayıtlar eksiktir. Doktora alanı 136 öğretim üyesinin kaydında yazılı değildir, bunların 122'sinde yalnız kurum adı vardır, lisans alanı ise 63 öğretim üyesinde belirsizdir.

Bu raporda lisansı da doktorası da inşaat mühendisliği dışında olan öğretim üyeleri, inşaat mühendisliği dışından sayılmıştır. İMO, bu öğretim üyelerinin bölümün öğretim elemanları içindeki payının en çok %10 olmasını önermektedir. Ancak bu payın %10'u aşıp aşmadığı devlet üniversitelerindeki sekiz inşaat mühendisliği bölümünde belirsizdir. Devlet üniversitelerindeki 22 inşaat mühendisliği bölümünde bu pay %10'u aşmaktadır. Bu bölümlerden yalnız biri İstanbul, Ankara ya da İzmir'dedir.

5.3. Fiziki koşullar ve laboratuvar olanakları

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin fiziki koşulları, bölümlerin ancak yarısında faaliyet ve öz değerlendirme raporlarından izlenebilmektedir. YÖK'ün 2019 asgari koşulları laboratuvar türlerini saymakta, derslik ya da alan için sayısal bir koşul içermemektedir. Alan bilgisi fakülte düzeyinde 33 bölümde, bölüm düzeyinde yalnız sekiz bölümde vardır. Göstergesi bulunan bölümlerin değerleri Ek Çizelgeler dosyasındaki Ek Çizelge 5'tedir.

Laboratuvarlarda YÖK'ün aradığı koşullar Tablo 5'tedir. *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu*, yapı, geoteknik, yapı malzemesi ve hidrolik laboratuvarları lisans öğrencilerine açık olmayan bölümlerde yeni öğrenci alımının durdurulmasını önermektedir. Gerekçe şöyle açıklanmaktadır:

> "Yeni kurulan ve İnşaat Mühendisliği eğitimi verilen üniversitelerin birçoğunda (devlet ve vakıf) laboratuvar bulunmamaktadır. Laboratuvarları bulunan üniversitelerde de artırılan kontenjanlar ve ikinci öğretimin varlığı, laboratuvarların etkin kullanımını engellemiştir. Gerek laboratuvar olmayan bölümlerden gerekse öğrenci fazlalığı nedeniyle laboratuvarların etkin kullanılmaması sonucunda, yeterli mesleki eğitimi alamadan mezun olan İnşaat Mühendisleri olmuştur. (...) Bu nedenlerle İnşaat Mühendisliği Bölümlerinde lisans öğrencilerinin kullanımına açık Yapı, Geoteknik, Malzeme ve Hidrolik olmak üzere dört anabilim dalı için laboratuvarı bulunmayan bölümlerde yeni öğrenci alımı, laboratuvarlar kurulup kullanıma açılıncaya kadar durdurulmalıdır. Lisans öğrencilerine laboratuvar olanakları, uzman ve teknisyen kadroları sağlayamayan İnşaat Mühendisliği Bölümleri kapatılmalıdır." (İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Sorunlar ve Çözüm Önerileri, 2023, s. 13.

Tablo 10. Kontenjan ve il gruplarına göre devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin kadro, laboratuvar ve fiziki koşul göstergeleri (2024–2026)

Bölüm grubu	Bölüm sayısı	Öğretim üyesi başına araştırma görevlisi	Dört laboratuvarı da belgelenen bölüm	Dört laboratuvardan en az biri bulunmayan bölüm	Laboratuvar durumu belirlenemeyen bölüm	Fakülte öğrencisi başına kapalı alan, m² (fakülte sayısı)	Fakülte öğrencisi başına derslik ve laboratuvar alanı, m² (fakülte sayısı)	Fakülte binası geçici ya da ortak olan bölüm
Kontenjanı 20'nin altında	34	0,19	8	8	18	16,1 (12)	2,3 (6)	3
Kontenjanı 20 ve üzerinde	64	0,34	41	7	16	9,8 (14)	4,1 (10)	3
İstanbul, Ankara, İzmir	18	0,46	13	2	3	11,8 (4)	4,3 (5)	2
Diğer iller	80	0,25	36	13	31	10,8 (22)	2,9 (11)	4
Toplam	98	0,31	49	15	34	11,1 (26)	3,6 (16)	6

Tablo 10'da devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin kadro, laboratuvar ve fiziki koşul göstergeleri kontenjan ve il gruplarına göre birlikte verilmektedir. Laboratuvar durumu belirlenemeyen bölümlerde en az bir laboratuvar için bölüme bağlanabilen bir kaynak bulunamamış ya da kaynaklar çelişmiştir.

Yapı, geoteknik, yapı malzemesi ve hidrolik laboratuvarlarının dördü birden, devlet üniversitelerindeki 98 inşaat mühendisliği bölümünün yalnız 49'unun internet sitesinde ve yayımlanan raporlarında belgelenmektedir. Kalan bölümlerin 15'inde en az biri bulunmamakta, 34'ünde ise durum yayımlanan kaynaklardan belirlenememektedir. Dört laboratuvarın tamamı, kontenjanı 20'nin altında olan bölümlerin ancak dörtte birinde belgelenmiştir.

Bölümün ya da fakültenin sitesinde veya raporunda adıyla geçen laboratuvar belgelenmiş, güncel listede olmayan ya da yokluğu yazılan bulunmayan sayılmıştır. Her bölümün durumu ve kaynak adresleri Ek Çizelgeler dosyasındaki Ek Çizelge 3'tedir.

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinden laboratuvar durumu belirlenemeyen 34'ünün 15'inde dört laboratuvarın hiçbiri kaynaklarda görünmemektedir. Bu bölümlerin 11'inin kontenjanı 20'nin altındadır. Bu durum

laboratuvarın bulunmadığını kanıtlamaz. Ancak aday öğrenci ve kamuoyu bu bölümlerin laboratuvar olanaklarını öğrenememektedir.

Hidrolik laboratuvarı devlet üniversitelerindeki 11 inşaat mühendisliği bölümünde, yapı laboratuvarı beş bölümde yoktur. Laboratuvarın lisans öğrencilerince kullanıldığı ise yalnız 24 bölümde açıkça yazılıdır. Laboratuvarın bulunması da yeterli olduğunu göstermez. Bu durum laboratuvarların yeterliliğinin yayımlanan bilgiyle sınırlı kalmayan bağımsız bir denetimle sorgulanması ihtiyacını doğurmaktadır.

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinden kontenjanı 20'nin altında olanların fakültelerinde ise öğrenci başına düşen kapalı alan daha fazladır. Fark alanın büyüklüğünden değil, öğrencinin azlığından gelmektedir. Bu durum fiziki imkânların kontenjanla aynı ölçüde küçülmediğine işaret etmektedir.

Alan göstergeleri, alanı ve öğrenci sayısını aynı yıl için yayımlayan fakültelerin toplam alanının toplam öğrencisine oranıdır. Ayraç içindeki sayı bu fakültelerin sayısıdır.

Devlet üniversitelerindeki altı inşaat mühendisliği bölümünün bağlı olduğu fakültede bina geçici ya da ortak kullanımdadır. Örneğin İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nin *2024 İdare Faaliyet Raporu* fakülte binası olarak prefabrik bir blok göstermektedir.

İki fakültenin ve bir bölümün kendi raporu mekânı yetersiz bulmaktadır. Örneğin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nün *2025 Öz Değerlendirme Raporu*'na göre bazı derslerde öğrenci sayısı 150'yi aşmaktadır. *Vizyon Raporu 2016*'da yeni üniversitelerde mekân planlamasının kuruluş aşamasında yapılmasını önermektedir. Önerinin dayandığı saptama şöyledir:

> "Ankete katılan birçok üniversite kendi bölümlerine ait bir binaları olmadığını ve fiziki ortamı başka bölümlerle paylaştıklarını belirtmektedirler. Bundan dolayı ankete katılan üniversitelerin çoğu fiziki imkânsızlıklardan yakınmaktadırlar. (...) Ankete katılan bölümlerin yarıdan fazlası on yaş altı genç üniversitelerdir. Yeni üniversite kurulurken mekân planlamasına ve büyüme stratejisine önem verilerek daha kurulum aşamasında bu problem ortadan kaldırılmalıdır." (İnşaat Mühendisliği Eğitimi Vizyon Raporu 2016, s. 99.)

5.4. Müfredatların temel meslek alanlarını karşılama durumu

Temel meslek alanları, devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin müfredatlarının neredeyse tamamında zorunlu ders olarak yer almaktadır. Deprem mühendisliği ise bu ders programlarının çoğunda yalnız seçmeli derstir.

Tablo 11. Lisans ders programlarında zorunlu ders olarak yer alan alanlara göre devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümleri (2026)

Alan	Zorunlu ders olarak bulunan bölüm	Zorunlu ders olarak bulunmayan bölüm	Belirlenemeyen bölüm	Bulunan bölümlerin payı
Yapı statiği ya da yapı analizi	**96**	0	2	%100
Betonarme	**96**	0	2	%100
Çelik yapılar	**91**	5	2	%95
Zemin mekaniği ya da temel mühendisliği	**95**	1	2	%99
Hidrolik ya da su kaynakları	**96**	0	2	%100
Ulaştırma	**94**	2	2	%98
Yapı malzemesi	**96**	0	2	%100
Yapı işletmesi ya da yapım yönetimi	**87**	9	2	%91
Ölçme bilgisi	**76**	20	2	%79
Deprem mühendisliği	**25**	71	2	%26
Tasarım projesi ya da bitirme çalışması	**87**	9	2	%91
Staj ya da işyerinde eğitim	**90**	6	2	%94
MÜDEK ölçütlerinin gerektirdiği en az 5 uzmanlık alanı	**95**	1	2	%99
Yapı, zemin ve hidrolik alanlarının üçünde de laboratuvarlı zorunlu ders	**13**	65	20	%17

Tablo 11'de devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin lisans müfredatlarında zorunlu ders olarak yer alan alanlar verilmektedir. Yapı statiği, betonarme, hidrolik ve yapı malzemesi incelenen bütün müfredatlarda zorunlu derstir. MÜDEK satırı, MÜDEK ölçütlerinin gerektirdiği uzmanlık alanlarından en az beşinin zorunlu ders olarak bulunup bulunmadığını gösterir. Her bölümün sonuçları Ek Çizelgeler dosyasındaki Ek Çizelge 4'tedir.

Değerlendirme MÜDEK'in inşaat mühendisliği lisans programları için belirlediği konulara ve *Vizyon Raporu 2016*'daki ders sınıflandırmasına dayanmaktadır. Ölçüt müfredatta o alana ait bir zorunlu dersin ya da bütün seçenekleri o alandan olan bir seçmeli ders grubunun bulunmasıdır. Ancak MÜDEK ölçütleri istenen konuların başka derslerde de verilebileceğini kabul ettiğinden zorunlu ders olarak bulunmayan konu başka bir derste verilmiş olabilir.

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinden müfredatı belirlenemeyen iki bölümün birinde yalnız 2020 tarihli, taranmış bir müfredat bulunmaktadır. Ötekinin müfredatı açık bir sayfada yoktur. Laboratuvar satırında müfredatta laboratuvar saati bilgisi bulunmayan 18 bölüm de belirlenemeyen sayılmış, pay 78 bölüme göre hesaplanmıştır.

Temel meslek alanlarından farklı olarak deprem mühendisliği 96 ders programının yalnız 25'inde zorunlu derstir. Yapı dinamiği de sayıldığında bu sayı 35'e çıkmaktadır. Deprem mühendisliği dersi 57 ders programında yalnız seçmeli olarak yer almakta, 14 ders programında ise hiç görünmemektedir.

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinden deprem mühendisliğinin zorunlu ders olmadığı bölümler, devlet kontenjanının dörtte üçünü açmaktadır. İstanbul, Ankara ve İzmir'deki 18 ders programının da yalnız üçünde deprem mühendisliği zorunlu derstir. Kahramanmaraş Depremleri'nden etkilenen 11 ildeki 14 bölümün yarısında da deprem mühendisliği zorunlu ders değildir. Bu yedi bölüm, söz konusu illerdeki 286 kişilik kontenjanın 206'sını açmaktadır.

Laboratuvar saati yazılı 78 ders programının yalnız 13'ünde yapı, zemin ve hidrolik alanlarının her birinde laboratuvarlı zorunlu ders vardır. Oysa MÜDEK bu üç alanın her birinde laboratuvar uygulaması beklemektedir. İncelenen 96 ders programının 60'ında adında laboratuvar ya da deney geçen zorunlu ders yoktur.

5.5. Program akreditasyonu

Akreditasyon bir programın eğitim kalitesinin bağımsız bir kuruluşça değerlendirilmesidir. Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin ancak dörtte birinde akreditasyon kaydı bulunmaktadır. MÜDEK ölçütleri, öğretim kadrosunun ve altyapının programı sürdürmeye yeterli olmasını beklemektedir. MÜDEK'in Ölçüt 1.1'i ise programa kabul edilen öğrencilerin giriş düzeyinin izlenmesini beklemektedir.

Akreditasyon kaydı 2026 tercih kılavuzunda devlet üniversitelerindeki 24 inşaat mühendisliği bölümünün en az bir programında yer almaktadır. Bunların 21'inde kayıt MÜDEK'e, 3'ünde Accreditation Board for Engineering and Technology (ABET) kuruluşuna aittir.

Akredite programların kontenjan payı devlet üniversitelerinde %41'dir. Kontenjan payının bölüm payından yüksek olması, akreditasyon kaydının daha çok büyük kontenjanlı bölümlerde bulunmasından gelmektedir. Akredite kontenjan payı, *Vakıf Üniversiteleri Raporu*'na göre vakıf üniversitelerinde %40'tır. Her bölümün kılavuzdaki akreditasyon kaydı Tablo 18'de verilmektedir.

Bütün programların akredite edilmesi ve süreci tamamlayamayan bölümlerde öğrenci alımının durdurulması, *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu'*nda önerilmektedir. Gerekçe şöyle açıklanmaktadır:

> "Türkiye'deki İnşaat Mühendisliği eğitim-öğretim programlarının birçoğu İnşaat Mühendisliği uygulamalarının gerisinde kalmıştır. Programların bugünkü durumu ne günümüz şartlarında ihtiyaç duyulan nitelikleri ne de gelişen teknolojinin şekillendireceği yeni İnşaat Mühendisi niteliklerini kazandıracak ölçütlere sahiptir. İnşaat Mühendisinin gelecekte karşılaşacağı bugünkülerden daha karmaşık olacak sorunların üstesinden gelebilmesi için, mühendislik eğitiminde, öğrencilerin düşünebilme ve muhakeme yapabilme becerilerini kazanmaları ile kişisel gelişimlerine de imkân verecek belli bir kalitenin sağlanması kaçınılmazdır. Bunun için İnşaat Mühendisliği programlarının çıktı odaklı eğitime önem vermesi ve bu alanda eğitim kalitesini artırmak için programlarını akredite ettirmeleri gerekmektedir." (İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Sorunlar ve Çözüm Önerileri, 2023, s. 31.)

6. Öğrencilerin Giriş Düzeyi Bakımından Niteliği

Kontenjan azaldıkça devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği programlarında doluluk artmış ve 2026'da %100'e ulaşmıştır. Son yerleşen öğrencinin başarı sırası da alt uçtaki programlar dahil programların büyük çoğunluğunda geçmiş yıllara nazaran iyileşmiştir.

Ancak 2025 sınav sonuçlarına göre son yerleşen öğrencisinin netleri yayımlanan 107 programın 37'sinde bu öğrencinin Alan Yeterlilik Testi (AYT) matematik neti 10'un altındadır. Son yerleşen öğrencinin fizik neti dört programda sıfır ya da eksidir.

Öğrencinin niteliği burada merkezî sınavdaki giriş düzeyiyle ölçülmüştür. Ölçüler, programa son yerleşen öğrencinin başarı sırası ve netleridir. Bu ölçüler öğrencinin eğitime başladığı andaki bilgi düzeyini gösterir, mezuniyetteki yeterliliğini göstermez.

6.1. Son yerleşen öğrencinin başarı sırası

Tercih Kılavuzu 2026'da yer alan 111 devlet programının tamamında, adayların yerleşebilmesi için başarı sırasının 300 bininci sıradan geri olmaması koşulu aranmaktadır. ÖSYM'nin 2026 yılı sayısal verilerine göre sayısal puanı hesaplanan aday sayısı 1.135.718'dir. Buna göre 300 bininci sıra, adayların ilk %26'sına karşılık gelmektedir.

Tablo 12. Devlet üniversitelerinin inşaat mühendisliği programlarına son yerleşen adayların başarı sıralamalarının 2026 yılı ile önceki yıllar arasında karşılaştırılması (2019–2026)

Karşılaştırılan yıl	Karşılaştırılan program sayısı	Sırası 2026'da iyileşen program	İyileşen programların payı	O yılki ortalama sıra	2026'daki ortalama sıra	Ortalama iyileşme (sıra)
2019	42	40	%95	173.406	139.497	33.909
2020	84	83	%99	236.009	188.581	47.428
2021	82	78	%95	247.955	186.335	61.620
2022	81	75	%93	240.165	181.761	58.404
2023	46	43	%93	188.856	137.171	51.685
2024	58	54	%93	193.468	151.977	41.491
2025	91	85	%93	204.024	182.087	21.937

Tablo 12'de devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği programlarına 2026'da son yerleşen öğrencinin başarı sırası, aynı programın önceki yıllardaki sırası ile karşılaştırılmaktadır. Son sütun, o yılki ortalama sıradan 2026'daki ortalama sıranın çıkarılmasıyla bulunmuştur. Başarı sırası ne kadar küçükse son yerleşen öğrenci adaylar arasında o kadar öndedir.

Karşılaştırılan her yılda programların en az %93'ünde son yerleşen öğrencinin sırası 2026 yılında daha iyidir. Ortalama iyileşme bir önceki yıla, yani 2025 yılına göre 21.937 sıradır. Altı yıl önceyle, yani 2020 yılı ile karşılaştırılan 84 programda ortalama iyileşme 47.428 sıradır.

Buna karşılık 2026 yılında taban başarı sırası yayımlanan 102 programın 60'ı 200 bininci sıranın gerisindedir. En geri taban başarı sırası 291.467'dir ve 10 kişilik bir programa aittir.

Dolmayan programlarda son yerleşen öğrenci çoğunlukla 300 bininci sıra sınırına yakındır. Toplam doluluk 2026 yılında %100'ü aşmasına karşın 10 kişilik kontenjanla öğrenci alan üç program dolmamıştır: Hakkâri, Iğdır ve Şırnak üniversitelerinin programları.

Bu programların kontenjanı, 300 bininci sıranın içindeki adaylardan yeterli talep görmediği için boş kalmıştır.

En düşük başarı sırasına sahip programların sınıra dayanması yeni değildir. *Kontenjanlar Raporu'*nda en düşük başarı sırasına sahip devlet programının taban başarı sırası 2021 yılında 299.995'tir. *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu'*nda bu değer 2022 yılı için 299.849'dur. İki raporda da en iyi taban başarı sırası devlet programındadır: 2021 yılında 22.188, 2022 yılında 19.174'tür.

6.2. Son yerleşen öğrencilerin matematik ve fizik netleri

Tablo 13. Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği programlarına son yerleşen öğrencilerin AYT matematik ve fizik netleri (2024–2025)

Yıl	Son yerleşen öğrencinin netleri yayımlanan program	AYT matematik neti 10'un altında	AYT matematik neti 5'in altında	AYT fizik neti 3'ün altında	Matematik neti 10'un altında olanların toplam genel kontenjanı	Devlet genel kontenjanı içindeki payı
2024	104	59	14	29	1820	%49,1
2025	107	37	3	26	765	%24,4

Tablo 13'te 2024 ve 2025 yılında son yerleşen öğrencinin netlerine göre program sayıları verilmektedir. Son iki sütun, matematik neti 10'un altında kalan programların toplam genel kontenjanını ve toplam devlet genel kontenjanı içindeki payını göstermektedir. Başlıca 2025 yılı bulguları şunlardır:

- AYT matematik neti 10'un altında kalan programlarda en düşük net, 40 soruluk testte 4,25'tir. Bu programların kontenjanı, devlet üniversitelerinin 2025 yılı kontenjanının %24'üdür.
- Son yerleşen öğrencinin 14 soruluk AYT fizik testindeki neti 26 programda 3'ün altındadır.
- TYT kapsamındaki 40 soruluk temel matematik testinde son yerleşen öğrencinin neti 60 programda 15'in altındadır.

Netler programa son yerleşen tek öğrenciye aittir, sınıf ortalaması değildir. Sınavın zorluğu yıldan yıla değiştiği için iki yılın netleri birbiriyle doğrudan karşılaştırılamaz.

Düşük netler yalnız son yıllara özgü değildir. *Kontenjanlar Raporu* 2021 verisinde "40 soruda 10 veya daha az matematik neti" eşiğini kullanmıştır. Bu eşiğe göre devlet ve vakıf üniversitelerinin mühendislik fakültelerindeki 164 inşaat mühendisliği programının 106'sı bu durumdadır. Fizikte "14 soruda beş veya daha az fizik neti" olan program sayısı 142'dir.

Matematik ve fizikteki bu eksiklik, yerleştirmedeki başarı sırası sınırını tartışmaya açmaktadır. *Kontenjanlar Raporu* mevcut 300 bininci sıra sınırını mühendislik eğitimi için uygun bulmamaktadır. *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu* da bu eksikliğin lisans eğitimini olumsuz etkilediğini belirtmekte, gerekçesini ve önerisini şöyle açıklamaktadır:

> "Bu veriler incelendiğinde, mevcut koşullar altında İnşaat Mühendisliği Bölümlerine yerleşen bazı öğrencilerin matematik ve fen bilimleri konularında yeterli bilgi ve beceri seviyelerine sahip olamadığı görülmektedir. Mühendisliğin ana şartı olan fiziksel kavrama ve matematik bilgisinden yoksun olunması, lisans eğitimini de olumsuz etkilemektedir. Ortaöğrenimdeki bu eksiklik ile üniversiteye girilebilmesi toplumu ve insan hayatını doğrudan ilgilendiren bir meslek olan İnşaat Mühendisliğinin öğretilmesinde kalitenin düşmesine sebep olmaktadır. Dolayısıyla, mühendislik eğitimi için mevcut olan başarı sırası uygulamasının uygun olmadığı görülmektedir.
>
> İnşaat Mühendisliği lisans programlarına yerleşen öğrencilerin matematik ve fen bilimleri konularında yeterli bilgi ve beceri seviyelerine sahip olan öğrenciler arasından seçilmeleri sağlanmalıdır. Mühendislik programlarına yerleşebilmek için gerekli başarı sırası sınırı yerine matematik ve fen bilimleri konularında belirli bir başarı oranını geçebilme koşulu uygulanmalıdır. İnşaat Mühendisliği lisans programlarına yerleşebilmek için matematik ve fen bilimleri alanlarının her birinde en az %30 başarı oranı koşulu uygulanmalıdır." (İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Sorunlar ve Çözüm Önerileri, 2023, s. 29.)

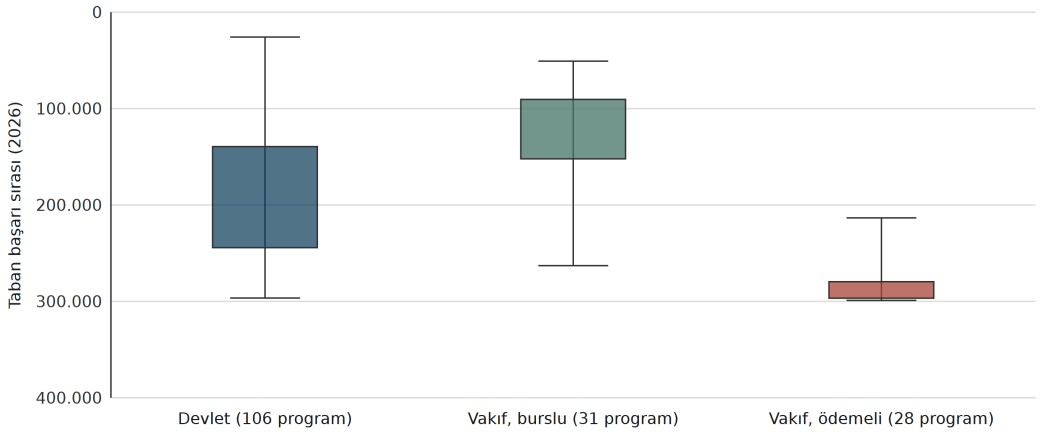
6.3. Devlet ve vakıf üniversitelerinin giriş düzeylerinin karşılaştırması

İnşaat mühendisliğinde en yüksek giriş düzeyi devlet üniversitelerindedir. Vakıf üniversitelerinin ödemeli programlarına son yerleşen öğrenciler ise devlet programlarının büyük çoğunluğunun gerisinde kalmaktadır.

Karşılaştırma burslu ve ödemeli dilimler için ayrı yapılmıştır, çünkü vakıf üniversitelerinde bu dilimlere iki ayrı öğrenci kitlesi yerleşmektedir. Ödemeli dilimler, indirimli ve ücretli programlardır. Başarı sıralarına ilişkin değerler *Vakıf Üniversiteleri Raporu*'nun verisinden hesaplanmıştır. Başlıca bulgular şunlardır:

- En iyi vakıf üniversitesi burslu programının taban başarı sırası 50.746'dır. Boğaziçi, İstanbul Teknik, Orta Doğu Teknik ve Yıldız Teknik üniversitelerinin en iyi programları bu sıradan daha iyidir. Programlara giren en başarılı öğrenci de devlet üniversitelerinde 9.072'nci, vakıf üniversitelerinde 41.368'inci sıradadır.
- Taban başarı sırası 50.746'dan daha iyi olan 6 devlet üniversitesi programı vardır. Ödemeli vakıf dilimlerine giren en başarılı öğrencinin sırası 101.620'dir ve 17 devlet üniversitesi programının taban başarı sırası bundan iyidir. Bu, taban başarı sırası bulunan 106 devlet üniversitesi programının %16'sıdır.
- Ödemeli vakıf üniversitesi programlarının dörtte üçünün taban başarı sırası 279.923 ve gerisindedir. Devlet üniversitesi programlarının %93'ünün taban başarı sırası bu düzeyden iyidir.
- Ödemeli vakıf üniversitesi programlarında son yerleşen öğrencinin matematik neti, devlet üniversitesi ve burslu vakıf üniversitesi programlarına göre daha sık 10'un altında kalmaktadır. Netleri yayımlanan 27 ödemeli programın 19'unda bu öğrencinin 2025 AYT matematik neti 10'un altındadır. Bu sayı 33 burslu programda beştir.

Şekil 2. Devlet, vakıf burslu ve vakıf ödemeli inşaat mühendisliği programlarında taban başarı sırasının dağılımı (2026)

Program grubu	Program sayısı	En iyi taban başarı sırası	Kutunun üst kenarı	Kutunun alt kenarı	En geri taban başarı sırası
Devlet	106	25.716	139.405	244.297	296.492
Vakıf, burslu	31	50.746	90.508	152.134	262.944
Vakıf, ödemeli	28	213.357	279.579	296.675	298.927

Şekil 2'de 2026 yılında devlet, vakıf burslu ve vakıf ödemeli programların taban başarı sırası dağılımı verilmektedir. Her kutu programların ortadaki yarısını, uçlardaki çizgiler en iyi ve en geri taban başarı sırasını göstermektedir. Eksende yukarısı daha iyi sıradır. Şeklin altındaki çizelge her grubun program sayısını, kutu kenarlarını ve en iyi ve en geri değerlerini vermektedir.

Devlet üniversitesi programlarına ilişkin değerlere, taban başarı sırası yayımlanmayan dört programın *İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Vakıf Üniversiteleri Değerlendirme Raporu*'nda ÖSYM puanlarından türetilen sırası da dahildir.

Burslu vakıf üniversitesi programlarının dağılımı devlet üniversitesi programlarının üst kısmıyla örtüşmektedir. Buna karşılık ödemeli programlar devlet üniversitesi programlarının dağılımının alt ucunda ayrı bir küme oluşturmaktadır.

Devlet üniversitelerinde aynı inşaat mühendisliği bölümündeki programların giriş düzeyleri, vakıf üniversitelerinin burslu ve ödemeli dilimlerinden farklı olarak birbirine yakındır. Bölümlerin büyük çoğunluğu tek programla öğrenci almaktadır (98 bölümün 88'i).

Devlet üniversitelerindeki altı inşaat mühendisliği bölümünde iki programın taban başarı sırası yayımlanmıştır. Bunların beşinde en iyi ve en geri sıra arasındaki oran 1,15 ile 1,63 arasındadır. Fark yalnız Gazi Üniversitesi Teknoloji Fakültesi'ndeki bölümde belirgindir: Türkçe programın taban başarı sırası 113.083, M.T.O.K. programınınki 290.124'tür.

7. Devlet Üniversitelerindeki İnşaat Mühendisliği Bölümlerinin Coğrafi Dağılımı ve Etkisi

Devlet üniversitelerindeki kontenjan azalışı büyük oranda İstanbul, Ankara ve İzmir dışındaki illerde gerçekleşmiştir. Bu illerde 2007 yılından önce açılan inşaat mühendisliği bölümlerinin doluluğu da üç ildekilerin gerisinde kalmıştır.

7.1. Kontenjanın illere ve bölgelere dağılımı

Devlet üniversitesi programları 2026 yılında Türkiye'nin yetmiş ilinde, vakıf üniversitesi programları yalnız sekiz ilde bulunmaktadır. İnşaat mühendisliği eğitimini altmış iki ilde yalnız devlet üniversiteleri vermektedir ve bu illerin toplam kontenjanı 1585 kişidir.

Tablo 14. Türkiye illerindeki devlet üniversitelerinde inşaat mühendisliği genel kontenjanının İstanbul, Ankara ve İzmir ile diğer illere dağılımı (2019 ve 2026)

İl grubu	Kontenjan 2019	Pay 2019	Kontenjan 2026	Pay 2026	Değişim
İstanbul, Ankara ve İzmir	1720	%17,6	1104	%36,3	−%35,8
Diğer iller	8060	%82,4	1936	%63,7	−%76,0
Türkiye illeri toplamı	9780	%100,0	3040	%100,0	−%68,9

Tablo 14'te Türkiye illerindeki devlet programlarının 2019 ve 2026 yılları genel kontenjanı, İstanbul, Ankara ve İzmir ile diğer iller için verilmektedir. Kontenjan diğer illerde %76 azalmış, bu üç ildeki azalış ise bunun yarısından az kalmıştır. Türkiye illerindeki kontenjan azalışının %91'i bu üç il dışında gerçekleşmiştir.

Bu nedenle üç ilin Türkiye illerindeki devlet kontenjanı içindeki payı %18'den %36'ya çıkmıştır. İstanbul'un kontenjanı da %25 azalmıştır (740 kişiden 556 kişiye).

Diğer illerdeki hızlı azalışın bir bölümü ikinci öğretim programlarının kapatılmasından gelmektedir: 2019'daki 2725 kişilik ikinci öğretim kontenjanının 2635'i bu illerdedir.

Devlet ve vakıf üniversitelerinin inşaat mühendisliği programlarının toplam kontenjanı, 2026 yılında 31 ilde 10 kişi veya daha azdır. Programın bulunduğu 70 ilin 32'sinde ise toplam kontenjan 20 kişinin altındadır. Bununla birlikte, öğrencilerin hangi illerden geldiğine ilişkin güncel veriler yayımlanmamakta, mezunların hangi illerde çalıştığına ilişkin veriler de bulunmamaktadır. Dolayısıyla, bir ildeki inşaat mühendisliği programlarının kontenjanı, o ilin mühendis ihtiyacını değerlendirmek için tek başına yeterli bir gösterge değildir.

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması'na göre Kuzeydoğu, Ortadoğu ve Güneydoğu Anadolu'daki 24 ilde azalış Türkiye genelinden de büyüktür. Bu illerdeki devlet üniversitelerinin toplam kontenjanı 2019–2026 döneminde 1960 kişiden 366 kişiye inmiştir (%81 azalma). Bu bölgelerin devlet üniversitelerinin toplam kontenjanındaki payı ise %20'den %12'ye inmiştir.

İnşaat mühendisliği programı 2026 yılında 11 ilde bulunmamaktadır: Ağrı, Amasya, Ardahan, Artvin, Burdur, Çorum, Edirne, Mardin, Muş, Ordu ve Sinop. ÖSYM'nin 2000–2026 yıllarına ait yerleştirme sonuçlarına göre Burdur dışındaki 10 ilde hiçbir yıl devlet ya da vakıf programı bulunmamıştır. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi son kez 2020 yılında kontenjan açmıştır.

Bu tespit yeni inşaat mühendisliği bölümü açma önerisi değildir. *Kontenjanlar Raporu* da yeni bölüm açılmasını gerekli görmemektedir:

> "Bir üniversitede farklı isimle bir fakülte yaratıp aynı isimli bir mühendislik bölümünü bu farklı fakültede açmak mevcut kanunu atlatmak için yapılmış hatalı bir adımdır. Türkiye'nin daha fazla İnşaat Mühendisliği Bölümüne ve daha fazla inşaat mühendisine ihtiyacı yoktur. Ancak inşaatla ilgili meslek liselerine, buralarda hizmet verecek teknik öğretmenlere ve bu liselerden mezun inşaat işleri ara elemanlarına sektörde çok büyük bir ihtiyaç bulunmaktadır." (İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Kontenjanlar, 2025 s. 6.)

7.2. 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri'nden etkilenen illerdeki inşaat mühendisliği bölümleri

Kontenjanlar, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri'nden etkilenen 11 ildeki devlet üniversitelerinde genel ortalamaya kıyasla çok daha hızlı azalmıştır. Bu iller şunlardır: Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa. Liste, *Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın 2023 Kahramanmaraş ve Hatay Depremleri Raporu*'ndan alınmıştır.

Tablo 15. 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri'nden etkilenen illerdeki devlet üniversitelerinde inşaat mühendisliği kontenjanı ve doluluk (2019–2026)

Yıl	Program sayısı	Genel kontenjan	Genel kontenjana yerleşen	Doluluk	Depremzede aday kontenjanı	Depremzede kontenjanına yerleşen
2019	23	1640	846	**%51,6**	—	—
2020	17	940	439	**%46,7**	—	—
2021	12	582	269	**%46,2**	—	—
2022	12	581	244	**%42,0**	—	—
2023	15	481	299	**%62,2**	122	20
2024	14	420	251	**%59,8**	107	36
2025	14	285	292	**%102,5**	29	28
2026	15	286	299	**%104,5**	—	—

Tablo 15'te depremden etkilenen illerdeki devlet üniversitesi programlarının 2019–2026 dönemindeki toplam genel kontenjanı, yerleşen sayısı ve doluluk oranı verilmektedir. Bu illerde toplam kontenjan 2019–2026 döneminde 1640 kişiden 286 kişiye inmiştir (%83 azalma). Buna karşılık devlet üniversitelerinin genelinde aynı dönemdeki azalma %69'dur.

Bu illerdeki azalışın %78'i, depremden önceki son yerleştirme olan 2022 yılına kadar gerçekleşmiştir. Bu dönemde toplam kontenjan bu illerde %65, devlet üniversitelerinin genelinde %45 azalmıştır. Depremden sonraki 2022–2026 dönemindeki azalma ise bu illerde %51, genelde %43'tür.

Toplam kontenjanın yarısından fazlası depremden önce, 2020–2022 yılları arasında her yıl boş kalmıştır. Depremden sonra 2023 yılında ise yarısından fazlası dolmuştur. Bu nedenle deprem ile doluluk arasında bu verilerle neden-sonuç ilişkisi kurulamaz.

Son iki sütun 2023–2025 yıllarındaki yerleştirmelerde depremzede adaylara ayrılan kontenjanı ve bu kontenjana yerleşenleri göstermektedir. "Veri yok işareti" bu kontenjan türünün bulunmadığı 2019–2022 ve 2026 yıllarını gösterir.

Yerleşen sayısı 2025 ve 2026 yıllarında kontenjanı aşmaktadır, çünkü dolmayan okul birincisi kontenjanı genel kontenjana aktarılmıştır.

Depremzede adaylar için 2023 yılında ayrılan 127 kontenjanın 5'i bu illerin dışında, Sivas'taki bir programdadır. Bu kontenjanların küçük bir kısmı dolmuştur ve dolanların tamamı Çukurova Üniversitesi'ndedir.

Depremden etkilenen illerde devlet üniversitelerindeki 14 inşaat mühendisliği bölümünde 2026 yılında 208 öğretim üyesi bulunmaktadır. Öğretim üyesi başına yıllık kontenjan bu illerde 1,38, bütün devlet üniversitelerinde 1,84'tür.

Bu illerde yıllık kontenjanı 10 öğrenciye indirilen devlet üniversitesi inşaat mühendisliği bölümlerinden beşinde en az 10, toplam 80 öğretim üyesi bulunmaktadır. Bu bölümlerin kontenjanı 2019 yılında 680, 2026 yılında 50 kişidir. Bu bölümlerde kontenjan azalışı kadroyla orantılı olmamıştır.

Bu illerdeki toplam 301 kişilik 2026 yılı kontenjanının 286'sı devlet üniversitelerindedir (%95).

Depremden etkilenen illerdeki devlet ve vakıf üniversitelerinde kayıtlı inşaat mühendisliği lisans öğrencisi 2019–2020 döneminde 9260 kişi, 2025–2026 döneminde 2915 kişidir (%69 azalma). Kayıtlı öğrencideki azalma Türkiye genelinde %49, İstanbul, Ankara ve İzmir'de %28'dir. Bu illerin öğrenci payı %14'ten %9'a inmiştir.

Deprem sonrasındaki özel öğrenci, yatay geçiş ve kayıt dondurma hareketleri bu verilerde ayrı görünmemektedir. Bu nedenle öğrenci sayısındaki azalış depreme bağlanamaz.

7.3. Yeni açılan inşaat mühendisliği bölümleri ile 2007 yılından önce açılan bölümlerin doluluğu

İstanbul ve Ankara'da yeni açılan devlet üniversitesi inşaat mühendisliği bölümleri ilk yıldan dolmuştur. Buna karşılık İstanbul, Ankara ve İzmir dışında inşaat mühendisliği eğitimine 2007 yılından önce başlayan 30 üniversitenin bölümleri, 2019–2024 yılları arasında kontenjanlarının ancak %70'ini doldurabilmiştir.

Bu raporda 2007 yılından önce açılan inşaat mühendisliği bölümleri, ilk öğrencisini 2007'den önce almış bölümlerdir. Başka bir üniversitenin fakültesinde 2007 yılından önce açılıp 2006–2018 yılları arasında bölünme ya da devirle yeni bir üniversiteye geçen bölümler de bu kümeye dahildir.

Talebin azaldığı 2019–2026 döneminde 6 devlet üniversitesi ilk kez inşaat mühendisliği kontenjanı açmıştır. Bunlardan Yalova Üniversitesi 2019 yılında, öteki beşi 2020–2025 yılları arasında öğrenci almaya başlamıştır.

Tablo 16. İnşaat mühendisliği kontenjanını ilk kez açan devlet üniversiteleri (2019–2026)

Üniversite	İl	İlk kontenjan yılı	İlk yıl kontenjanı	İlk yıl yerleşen	Kontenjan 2026	Yerleşen 2026	Öğretim üyesi 2026
Yalova Üniversitesi	Yalova	2019	40	41	25	26	5
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Bolu	2020	40	29	20	21	8
Malatya Turgut Özal Üniversitesi	Malatya	2020	40	2	10	11	6
Ankara Üniversitesi	Ankara	2022	35	36	31	30	8
Kafkas Üniversitesi	Kars	2023	20	2	10	11	9
Marmara Üniversitesi	İstanbul	2025	20	20	20	20	5

Tablo 16'da bu altı üniversitenin ilk yıl ve 2026 yılı kontenjanı, ilk yıl ve 2026 yılı yerleşen sayısı ve öğretim üyesi sayısı verilmektedir. İstanbul ve Ankara dışındaki diğer illerde açılan dört inşaat mühendisliği bölümünün üçü ilk yılında dolmamıştır. Bu üç bölümün kontenjanı 2026 yılına kadar yarıya ya da dörtte birine inmiş, 2026 yılında üçü de dolmuştur. Ankara Üniversitesi'nin 2026 yılı kontenjanına, KKTC uyruklu adaylara ayrılan ve boş kalan 1 kişilik kontenjan dahildir.

İstanbul ve Ankara'daki iki yeni inşaat mühendisliği bölümü, giriş düzeyi bakımından da devlet programlarının çoğunun önündedir. Son yerleşen öğrencinin 2026 yılı başarı sırası Ankara Üniversitesi'nde 101.768, Marmara Üniversitesi'nde 72.848'dir.

Öte yandan 2019–2025 yılları arasında ilk kez kontenjan açan altı devlet üniversitesinin üçünde, 2026 yılı itibarıyla öğretim üyesi sayısı YÖK'ün üçüncü yılın sonu için öngördüğü yedi kişilik koşulun altındadır.

Tablo 17. İnşaat mühendisliği bölümlerinin açıldığı döneme ve il grubuna göre devlet üniversitelerinin doluluk oranı (2019–2026)

Bölümlerin ilk öğrenci aldığı dönem ve il grubu	Üniversite sayısı	Ortalama öğretim üyesi (2026)	Genel kontenjan (2019–2024)	Yerleşen (2019–2024)	Doluluk (2019–2024)	Doluluk (2026)
2019–2026 yılları arasında açılan İstanbul ve Ankara	2	6,5	106	108	**%102**	%98
2019–2026 yılları arasında açılan, diğer iller	4	7,0	570	304	**%53**	%106
2007 yılından önce açılan, İstanbul, Ankara ve İzmir	8	45,1	7087	7047	**%99**	%97
2007yılından önce açılan, diğer iller	30	21,4	14.236	10.027	**%70**	%103
2007–2018 yılları arasında açılan, İstanbul, Ankara ve İzmir	7	11,7	2650	2700	**%102**	%101
2007–2018 yılları arasında açılan, diğer iller	45	12,0	11.065	5222	**%47**	%103

Tablo 17'de üniversiteler, inşaat mühendisliği bölümlerinin ilk öğrenci aldığı döneme ve il grubuna göre gruplanmıştır. İki bölümü bulunan üniversiteler, 2007 yılından önce açılan bölümlerinin grubunda bir kez sayılmıştır. Toplam 96'dır. Bu sayı, 2026 yılında öğrenci kabul eden 95 üniversiteye, 2021 yılından bu yana kontenjan açmayan ancak 2019–2024 dönemi hesaplamasına dâhil edilen Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinin eklenmesiyle elde edilmiştir.

İstanbul, Ankara ve İzmir'de 2007 yılından önce açılan bölümlerin 2019–2024 yılları arasında doluluğu %99 iken diğer illerdekilerin %70'tir. İl grupları arasındaki ayrım 2007–2018 yılları arasında açılan inşaat mühendisliği bölümlerinde daha da belirgindir. Bu nedenle bölümün yaşı tek başına doluluğu belirlememektedir.

İstanbul ve Ankara'da açılan iki yeni bölümün ortalama öğretim üyesi sayısı, diğer illerde 2007 yılından önce inşaat mühendisliği bölümü açmış üniversitelerin ortalamasının üçte birinden azdır. Kadrosu küçük olan bu iki yeni bölüm buna karşın daha çok dolmuştur.

Diğer illerde 2007 yılından önce açılan bölümlerden 2026 tercih kılavuzunda akreditasyon kaydı bulunan 11 üniversitenin bölümleri, 2019–2024 dönemindeki kontenjanlarının %77'sini doldurmuştur. Kaydı bulunmayan 19 üniversitenin bölümleri ise %66'sını doldurabilmiştir.

Bu bölümler arasında kadrosu büyük olanların doluluğu da daha yüksektir. Doluluk en büyük kadrolu üçte birlik dilimde %79, en küçük dilimde %59'dur. Buna karşın en büyük kadrolu dilim de üç ildeki bölümlerin gerisinde kalmaktadır.

Diğer illerdeki bu bölümler arasında en düşük doluluk küçük illerdedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun Bina ve Konut Nitelikleri Araştırması'ndaki il hanehalkı sayısına göre onar üniversitelik dilimlerde doluluk küçükten büyüğe %44, %85 ve %76'dır. Bu birliktelik il büyüklüğünün doluluğu belirlediğini göstermez. Küçük illerdeki programlar, başarı sırası sınırının içindeki adaylardan yeterli talep görmemiştir.

Öğrencilerin geldiği iller yayımlanmadığı için tercihin nedenleri doğrudan ölçülemez. *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu* ise bazı üniversitelerde öğrenci alınamamasını kontrolsüzce açılan bölümlere bağlamaktadır.

Diğer illerde 2007 yılından önce açılan inşaat mühendisliği bölümleri bugün yeniden dolmaktadır, çünkü toplam kontenjanları 2019 yılında 4431 iken 2026 yılında 1081'e gerilemiştir. Toplam yerleşen öğrenci sayısı ise artmamış, 3079 kişiden 1113 kişiye düşmüştür. Üç ilde 2007 yılından önce açılan bölümlerde toplam kontenjan aynı dönemde %40 azalmıştır.

Diğer illerde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı İstanbul, Ankara ve İzmir'dekinden düşüktür. Bu illerin geride kaldığı yer unvan dağılımıdır. Profesör payı üç ilde diğer illerdekinden belirgin biçimde yüksektir (Tablo 7).

Öğretim üyesi başına araştırma görevlisi sayısında da üç il öndedir (Tablo 7). Devlet üniversitelerinde profesörü olmayan dokuz inşaat mühendisliği bölümünün tamamı İstanbul, Ankara ve İzmir dışındadır.

Devlet üniversitelerindeki 98 inşaat mühendisliği bölümünden ana programının taban başarı sırası yayımlanan 95'i beş dilime ayrıldığında kadro bileşimindeki fark daha da açılmaktadır. En iyi dilim ile en alt dilim arasında profesör sayısı 5,1 kat, araştırma görevlisi sayısı 5,5 kat, öğretim üyesi sayısı 2,1 kat farklıdır.

En iyi dilimdeki 19 inşaat mühendisliği bölümünün 16'sı bu üç ildedir ve dokuzunda akreditasyon kaydı bulunmaktadır. En alt dilimde bu üç ilden bölüm yoktur ve bir bölümde akreditasyon kaydı vardır. Bu birliktelik neden-sonuç ilişkisi göstermez.

8. Değerlendirme ve Öneriler

Bulgular devlet üniversitelerinde inşaat mühendisliği kontenjanlarının 2000'li yılların başından 2019 yılına kadar yalnız arz-talep dengesi gözetilerek plansız biçimde artırıldığını göstermektedir. Talep düşüşü ile birlikte toplam kontenjan 2019 yılı düzeyinin üçte birine gerilemiştir. Üniversitelerin öğretim üyesi kadroları ve fiziki imkânları, bu plansız süreçte oluşan kapasite değişikliklerine uyum sağlayamamıştır.

Türkiye'de yükseköğretim kurumlarına yapılan harcama, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (OECD) Education at a Glance 2026 verilerine göre 2023 yılında gayrisafi yurtiçi hasılanın %1,3'üdür. Bu oran OECD ortalaması olan %1,4'e yakındır. Satın alma gücü paritesiyle öğrenci başına harcama ise 11,311 ABD dolarıdır ve OECD ortalaması olan 22,878 doların yaklaşık yarısıdır.

Kaynağın sınırlı olması, var olan kadronun ve altyapının etkin kullanımını daha da önemli kılmaktadır. YÖK'ün 2025–2026 dönemi verilerine göre devlet üniversitelerinin açıköğretim dışındaki lisans programlarında öğretim üyesi başına 23, inşaat mühendisliği bölümlerinde 17 öğrenci düşmektedir. İnşaat mühendisliği bölümlerinde eksiklik daha çok öğretim üyesi yetiştirme kaynaklarında, yani araştırma görevlisi ve doktora öğrencisi sayılarında görülmektedir.

8.1. Kontenjan planlaması

Devlet üniversitelerindeki toplam genel kontenjan 2019 yılında 9780 kişiyle en yüksek düzeyine ulaşmış, 2026 yılında ise 3040 kişiye gerilemiştir. Okul birincisi kontenjanları da dahil edildiğinde bugünkü toplam kontenjan 2002 yılındaki düzeye gerilemiştir. Kontenjanlar genel eğilim olarak dolduğu sürece artırılmış, 2019 yılından sonra da talep düşüşü ile azaltılmıştır. Bu seyir ülke ihtiyacına dayalı bir plana bağlanmamıştır.

Kontenjanların azalışı, devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin kadro büyüklüğüyle orantılı olmamıştır. Bu bölümlerin bağlı olduğu fakültelerde öğretim üyesi sayısı aynı dönemde %23 artmıştır.

Bu doğrultuda;

- Kontenjanların yalnız talebe göre değil, ülkenin ihtiyaçlarını gözeten bir plan çerçevesinde, bölümün öğretim üyesi kadrosu, laboratuvar ve derslik olanakları birlikte değerlendirilerek belirlenmesi gerekmektedir.
- Bölüm düzeyinde öğretim üyesi sayısının YÖK istatistiklerinde her yıl yayımlanmalıdır.

8.2. Kontenjanı önerilen asgari öğrenci sayısının altına düşen inşaat mühendisliği bölümleri

Devlet üniversitelerinin yaklaşık %35'inde yıllık kontenjan 20 öğrencinin altına düşmüştür. Bölümlerine öğrenci kabul eden 95 devlet üniversitesinin 33'ü bu durumdadır. Bir bölümde sınıf açılabilmesi için en az 20 öğrenci, *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu'*nda kabul edilebilir bulunan sayıdır.

Bölüm düzeyinde ise kontenjanı 10 öğrenciye indirilen 33 inşaat mühendisliği bölümünün 22'sinde öğretim üyesi sayısı yıllık kontenjana eşit ya da ondan fazladır. Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinde bulunan öğretim üyelerinin %19'u bu 22 bölümde görev yapmakta, kontenjanın ise %7'si bu bölümler tarafından karşılanmaktadır.

Öğretim üyeleri lisansüstü eğitimde ve başka bölümlerin servis derslerinde de görev aldığı için bu fark öğretim üyesi fazlası anlamına gelmemektedir. Öte yandan kontenjanı 20'nin altında olan bölümlerin fakültelerinde öğrenci başına kapalı alan daha büyüktür. Öğretim üyesi kadrolarının ve fiziki imkânların kapasite değişikliğine uyum sağlayamaması en açık biçimde bu bölümlerde görülmektedir.

Bu doğrultuda;

- Kontenjan kararlarında bir sınıfta en az 20 öğrenci bulunmasının gözetilmelidir.
- Yıllık kontenjanı 10 öğrenciye indirilen bölümlerde kontenjanın artırılması, ortak program yürütülmesi ve öğrenci alımına ara verilmesi seçeneklerinin kadro ve doluluk ölçütleriyle birlikte değerlendirilmelidir.
- Öğrenci almayan ya da kesintiyle öğrenci alan bölümlerde kayıtlı öğrencilerin mezuniyete kadar eğitim güvencesi izlenmelidir.

8.3. İnşaat mühendisliği bölümlerinin eğitim koşulları

Devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümlerinin eğitim koşulları kadro, laboratuvar, müfredat ve akreditasyon bakımından değerlendirilmiştir. YÖK'ün yeni açılan inşaat mühendisliği bölümleri için üçüncü yılın sonunda aradığı en az yedi öğretim üyesi koşulunu bugünkü kadrosuyla 98 bölümün yedisi karşılamamaktadır. Bunlardan 2025 yılında öğrenci almaya başlayan Marmara Üniversitesi'nin bölümünde koşulun süresi henüz dolmamıştır.

Kontenjanı 10 öğrenciye indirilen bölümlerin çoğunda kadronun kontenjana göre büyük kalması da düşünüldüğünde akademik kadronun bölümler arasında dengesiz dağıldığı görülmektedir.

Türkiye genelinde 2019–2020 döneminden bu yana inşaat mühendisliği araştırma görevlisi sayısı %20 azalmıştır. Doktora öğrencisi sayısı ise 2022–2023 döneminde ulaştığı en yüksek düzeyden %23 azalarak 2019–2020 dönemindeki seviyesine gerilemiştir.

Lisansı da doktorası da başka alanda olan öğretim üyelerinin öğretim elemanları içindeki payı, devlet üniversitelerindeki 22 inşaat mühendisliği bölümünde önerilen en çok %10 düzeyini aşmaktadır.

Devlet üniversitelerindeki 98 inşaat mühendisliği bölümünün yalnız 49'unun internet sitesinde ve yayımlanan raporlarında yapı, geoteknik, yapı malzemesi ve hidrolik laboratuvarlarının dördünün birden bulunduğu belirtilmektedir. Bu durum, aday öğrencinin ve kamuoyunun laboratuvar olanakları hakkında bilgi edinmesini engellemekte, laboratuvarların yeterliliklerinin de sorgulanması ihtiyacını doğurmaktadır.

Bu doğrultuda YÖK'e, üniversitelere ve akreditasyon kuruluşlarına şu öneriler sunulmaktadır:

- YÖK asgari koşullarının bölüm düzeyinde karşılanma durumunun, anabilim dalı, laboratuvar ve derslik bilgileriyle birlikte her yıl yayımlanması gerekmektedir.

- Üçüncü yılın sonunda aranan yedi öğretim üyesi koşulunu karşılamayan yedi bölümde kadronun tamamlanmasının YÖK tarafından izlenmesi ve kamuoyuyla paylaşılması gerekmektedir.
- Laboratuvarların donanım, alan ve lisans öğrencilerince kullanım bilgileri her bölümün internet sitesinde yayımlanmalıdır.
- Laboratuvarların yeterliliği yayımlanan bilgiyle sınırlı kalmayan, yerinde inceleme yapan bağımsız bir denetimle değerlendirilmelidir.
- Araştırma görevlisi kadrosu, inşaat mühendisliği doktora programları ve öğretim üyelerinin uzmanlık alanı dağılımı gelecekteki öğretim üyesi ihtiyacına göre planlanmalıdır.

8.4. Öğrencilerin giriş düzeyi

Kontenjan azaldıkça devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği programlarında doluluk artmış ve 2026 yılında %100'e ulaşmıştır. Son yerleşen öğrencinin başarı sırası da alt uçtaki programlar dahil programların büyük çoğunluğunda geçmiş yıllara nazaran iyileşmiştir. Ancak 2025 yılı sınav sonuçlarına göre 107 programın 37'sinde programa en son yerleşen öğrencinin matematik neti 10'un altındadır.

Yerleştirmede aranan 300 bininci sıra sınırı, matematik neti düşük öğrencilerin de inşaat mühendisliğine yerleşmesine olanak vermektedir. *Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu*, bu sınır yerine matematik ve fen bilimlerinde başarı oranı aranmasını önermektedir.

Bu doğrultuda;

- İnşaat mühendisliği programlarına yerleştirmede, başarı sırası sınırı yerine matematik ve fen bilimlerinin her birinde en az %30 başarı koşulu aranmalıdır.
- Kontenjanlar belirlenirken programların son yıllardaki taban başarı sıraları ve son yerleşen öğrencilerin matematik ve fen bilimleri netleri dikkate alınmalıdır. Planlamada, sınıfların en az 20 öğrenciden oluşması önerisi de gözetilmelidir.
- Matematik netleri düşük öğrencilerin yerleştiği programlarda temel bilimlerdeki eksikliklerin giderilmesine yönelik destekleyici eğitimler uygulanmalı ve bu uygulamaların sonuçları düzenli olarak değerlendirilmelidir.

8.5. Coğrafi dağılım ve depremden etkilenen iller

Kontenjanlardaki azalma büyük oranda İstanbul, Ankara ve İzmir dışındaki illerde gerçekleşmiştir. Bu üç ilin Türkiye illerindeki devlet üniversiteleri toplam kontenjanı içindeki payı 2019–2026 yılları arasında %18'den %36'ya çıkmıştır. Bu veri, kontenjanlardaki düşüşün büyük ölçüde İstanbul, Ankara ve İzmir dışındaki illerde yoğunlaştığını ortaya koyarken, siyasi iktidarın "her ile bir üniversite" anlayışıyla yürüttüğü, bilimsel ve toplumsal ihtiyaçlar yerine niceliksel büyümeyi esas alan yükseköğretim politikalarının çelişkilerini ve sürdürülemezliğini de gözler önüne sermektedir.

İstanbul ve Ankara'daki devlet üniversitelerinde yeni açılan inşaat mühendisliği bölümleri ilk yıldan dolmuştur. Buna karşılık İstanbul, Ankara ve İzmir dışında inşaat mühendisliği eğitimine 2007 yılından önce başlayan 30 üniversitenin bölümleri, 2019–2024 dönemdeki kontenjanlarının ancak %70'ini doldurabilmiştir. Bu bölümler arasında en düşük doluluk küçük illerdedir.

Kontenjan, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri'nden etkilenen 11 ildeki devlet üniversitelerinde genel ortalamaya kıyasla çok daha hızlı azalmıştır. Söz konusu illerde 2019 yılında 1640 olan kontenjan, 2026 yılında 286 kişiye gerilemiştir. Azalışın büyük bölümü depremden önce gerçekleşmiştir, ancak azalış depremden önce de sonra da genelden hızlı olmuştur. Bu durumun bölgedeki barınma, sosyal yaşam vb dezavantajlı fiziksel olanaklar sebebiyle oluştuğu düşünülmektedir.

Bu doğrultuda YÖK'e ve üniversitelere şu öneriler sunulmaktadır:

- Kontenjan planlamasında, siyasi iktidarın bilimsel ve toplumsal ihtiyaçları gözetmeden uyguladığı "her ile bir üniversite" politikasının yarattığı sorunlar dikkate alınmalıdır. Özellikle İstanbul, Ankara ve İzmir dışındaki inşaat mühendisliği bölümlerinde görülen altyapı, akademik kadro ve eğitim materyali yetersizlikleri göz önünde bulundurulmalı; kontenjanlar nitelikli mühendislik eğitiminin gerekliliklerine göre belirlenmelidir.
- Depremden etkilenen 11 ildeki inşaat mühendisliği bölümlerinin fiziki koşullarının iyileştirilmesi, akademik kadrolarının güçlendirilmesi ve eğitim niteliğinin artırılması öncelikli olarak ele alınmalıdır. Bölgedeki yaşam koşullarının normale dönmesine ve eğitim olanaklarının iyileşmesine paralel olarak, bu bölümlerin kontenjanlarının da normalleşebileceği değerlendirilmektedir.
- Yerleşen öğrencilerin geldiği iller YÖK Atlas'ta yeniden yayımlanmalıdır.

9. Kaynaklar

- Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi. Yükseköğretim Programlarına Ait En Küçük ve En Büyük Puanlar (Tablo 4). Yıllık yerleştirme sonuçları, 2000–2026.
- Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi. Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu, Tablo 4. İlgili yılların tercih kılavuzları; 2026 kılavuzu koşul 144.
- Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi. 2026-YKS Sınav Sonuçlarına İlişkin Sayısal Bilgiler. https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2026/YKS/SB/sayisal_ykdd21072026.pdf (19 Ekim 2026 tarihinde erişim).
- Yükseköğretim Kurulu. YÖK Lisans Atlası. Program düzeyinde kontenjan, okul birincisi kontenjanı, yerleşen, başarı sırası, öğretim dili ve akreditasyon verileri, 2019–2026; son yerleşen öğrencinin netleri, 2023–2025. https://yokatlas.yok.gov.tr (21 Ekim 2026 tarihinde erişim).
- Yükseköğretim Kurulu. YÖK Akademik. Bölüm akademik personel listeleri ve öğrenim kayıtları. https://akademik.yok.gov.tr (19 Ekim 2026 tarihinde erişim).
- Yükseköğretim Kurulu. Yükseköğretim İstatistikleri, 2019–2020 ile 2025–2026 arasındaki eğitim öğretim yılları: Öğrenci Sayıları Özet Tablosu ve Mezun Sayıları Özet Tablosu (Tablo 1); Öğretim Elemanları Sayıları Özet Tablosu (Tablo 2); Lisans Eğitimi Veren Yükseköğretim Programlarında Görevli Öğretim Elemanlarının Eğitim ve Öğretim Alanları Sınıflamasına Göre Sayıları (Tablo 30); Yeni Kayıt Olan Öğrenci Sayıları (Tablo 103); Öğrenim Düzeyleri ve Yükseköğretim Kurumlarının Birimlerine Göre Öğrenci Sayıları (Tablo 105); Öğrenim Düzeyleri ve Birimlere Göre Öğrenci ve Mezun Sayıları (Tablo 106). https://istatistik.yok.gov.tr/ (19 ve 21 Ekim 2026 tarihlerinde erişim).
- Yükseköğretim Kurulu. Mühendislik Programlarında Eğitim ve Öğretime Başlanması ve Sürdürülmesi İçin Asgari Koşullar. Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararı, 16 Ocak 2019; YÖK Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı yazısı, 25 Ocak 2019, sayı 75850160-301.01.01-E.7329. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi kopyası: https://dosyalar.nevsehir.edu.tr/859cf80e2ab400e7195ef40ff88ddd83/asgari-olcutler-ust-yazi-08082019.pdf (16 Ekim 2026 tarihinde erişim).
- Eurostat. Doctoral graduates by sex and age group, per thousand population aged 25 to 34 (educ_uoe_grad06), 2024. https://ec.europa.eu/eurostat (21 Ekim 2026 tarihinde erişim).
- National Center for Science and Engineering Statistics (NCSES), ABD Ulusal Bilim Vakfı. Publications Output: U.S. Trends and International Comparisons. Science and Engineering Indicators 2024, NSB-2023-33, Ek Tablo SPBS-54 ve SPBS-60. https://ncses.nsf.gov/pubs/nsb202333 (21 Ekim 2026 tarihinde erişim).
- OECD. Education at a Glance 2026: OECD Indicators. OECD Publishing, Paris, 2026. Tablo C1.1 ve C1.4. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/09/education-at-a-glance-2026_3bce4131/b4968bbc-en.pdf (21 Ekim 2026 tarihinde erişim).
- Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK). Mühendislik Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri, Sürüm 3.1, 5 Aralık 2025: Ölçüt 1.1, Ölçüt 6 ve Ölçüt 7; Ek-1, İnşaat ve Benzeri Adlı Mühendislik Programlarının Disipline Özgü Eğitim Planı Konuları. https://www.mudek.org.tr/doc/tr/MUDEK-Degerlendirme_Olcutleri_(3.1-05.12.2025).pdf (19 Ekim 2026 tarihinde erişim).
- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası. İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Vakıf Üniversiteleri Değerlendirme Raporu. Ankara, 2026. https://kayit.imo.org.tr/raporlar (19 Ekim 2026 tarihinde erişim).

- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası. İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Kontenjanlar. İnşaat Mühendisliği Eğitimi Kurulu (İMEK) raporu. Ankara, tarihsiz (2021 verileriyle).
- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası. İnşaat Mühendisliği Eğitiminde Sorunlar ve Çözüm Önerileri. İnşaat Mühendisleri Odası İnşaat Mühendisliği Eğitimi Kurulu Raporu, İMO DG-İMEK R-2023/DG 001. Ankara, 2023.
- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası. İnşaat Mühendisliği Eğitimi Vizyon Raporu 2014. İnşaat Mühendisleri Odası İnşaat Mühendisliği Eğitimi Kurulu (İMEK), Yayın No: İMO/14/0, ISBN 978-605-01-0597. Ankara, 2014.
- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası. İnşaat Mühendisliği Eğitimi Vizyon Raporu 2016. İnşaat Mühendisleri Odası İnşaat Mühendisliği Eğitimi Kurulu (İMEK), Yayın No: İMO/16/06, ISBN 978-605-01-0886-6. Ankara, 2016.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. 2023 Kahramanmaraş ve Hatay Depremleri Raporu. Ankara, Mart 2023. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/03/2023-Kahramanmaras-ve-Hatay-Depremleri-Raporu.pdf (25 Ekim 2026 tarihinde erişim).
- Türkiye İstatistik Kurumu. Nüfus İstatistikleri Portalı: hanehalklarının oturduğu binanın inşa yılı ve kat sayısına göre il dağılımı (Bina ve Konut Nitelikleri Araştırması, 2021). https://nip.tuik.gov.tr
- Devlet üniversitelerinin inşaat mühendisliği bölümlerine ait web siteleri ile Bologna ve ders bilgi paketi sistemleri (OİBS, UBYS ve benzerleri): akademik kadro sayfaları, laboratuvar sayfaları, öz değerlendirme raporları ve lisans ders programları (15 ve 19 Ekim 2026 tarihlerinde erişim). Laboratuvar ve fiziki koşul kaynaklarının bölüm başına adresleri, raporla birlikte yayımlanan Ek Çizelgeler dosyasındaki Ek Çizelge 3 ve Ek Çizelge 5'tedir.
- Devlet üniversitelerinin 2024 ve 2025 idare faaliyet raporları, fakülte birim faaliyet raporları, birim iç değerlendirme raporları ve MÜDEK öz değerlendirme raporları (19 Ekim 2026 tarihinde erişim).

Ek. İnşaat Mühendisliği Bölümlerinin Temel Göstergeleri (2026)

Bu ekte raporda toplu olarak sunulan göstergeler her inşaat mühendisliği bölümü için ayrı ayrı verilmektedir.

Tablo 18. Kontenjan, doluluk, kadro, laboratuvar, ders programı, akreditasyon ve giriş düzeyine göre devlet üniversitelerindeki inşaat mühendisliği bölümleri (2019–2026)

Üniversite (il)	Açılış dönemi	Kontenjan 2019 → 2026	Doluluk 2019–2024	Doluluk 2026	Öğretim üyesi	Araştırma görevlisi	Öğretim üyesi başına kayıtlı öğrenci	Dört laboratuvar	Zorunlu deprem dersi	Akreditasyon	Taban başarı sırası 2026
Abdullah Gül (Kayseri)	2007–2018	60 → 30	%86,5	%103,3	8	9	29,4	Var	Yok	MÜDEK	177.955
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji (Adana*)	2007–2018	50 → 30	%50,5	%103,3	13	6	7,9	Eksik	Yok	Yok	233.304
Adıyaman (Adıyaman*)	2007–2018	60 → 10	%34,0	%110,0	9	6	22,2	Belirlenemedi	Var	Yok	253.625
Afyon Kocatepe (Afyonkarahisar)	2007–2018	130 → 20	%35,2	%105,0	15	4	11,7	Var	Var	Yok	229.781
Akdeniz (Antalya)	2007'den önce	70 → 40	%102,3	%100,0	15	5	23,5	Var	Yok	Yok	134.663
Aksaray (Aksaray)	2007'den önce	120 → 10	%20,0	%110,0	19	1	4,8	Var	Var	Yok	245.042
Alanya Alaaddin Keykubat (Antalya)	2007–2018	110 → 35	%91,1	%102,9	8	1	35,9	Var	Yok	Yok	215.736
Ankara (Ankara)	2019–2026	— → 31	%101,9	%96,8	8	3	19,3	Eksik	Yok	Yok	101.768
Ankara Yıldırım Beyazıt (Ankara)	2007–2018	70 → 50	%102,9	%104,0	18	6	20,9	Belirlenemedi	Var	Yok	125.052
Atatürk (Erzurum)	2007'den önce	200 → 40	%60,5	%102,5	36	9	10,2	Var	—	MÜDEK	228.972
Aydın Adnan Menderes (Aydın)	2007–2018	70 → 30	%102,8	%103,3	12	1	25,9	Var	Yok	Yok	193.455
Balıkesir (Balıkesir)	2007'den önce	180 → 40	%65,7	%100,0	17	5	19,5	Belirlenemedi	Var	Yok	205.136
Bartın (Bartın)	2007–2018	140 → 10	%20,5	%110,0	10	2	7,8	Belirlenemedi	Yok	Yok	243.004
Batman (Batman)	2007–2018	60 → 10	%27,8	%110,0	11	7	7,0	Eksik	Yok	Yok	246.281
Bayburt (Bayburt)	2007–2018	100 → 10	%4,7	%110,0	10	0	6,8	Belirlenemedi	Yok	Yok	284.860
Bilecik Şeyh Edebali (Bilecik)	2007–2018	70 → 15	%28,2	%106,7	8	4	14,8	Var	Yok	Yok	230.599
Bingöl (Bingöl)	2007–2018	40 → 10	%17,6	%110,0	14	2	7,2	Belirlenemedi	Var	Yok	265.594
Bitlis Eren (Bitlis)	2007–2018	100 → 10	%15,1	%110,0	11	2	11,0	Belirlenemedi	Var	Yok	268.551
Boğaziçi (İstanbul)	2007'den önce	70 → 51	%100,0	%100,0	17	12	24,2	Var	Var	ABET	25.716
Bolu Abant İzzet Baysal (Bolu)	2019–2026	— → 20	%51,2	%105,0	8	4	21,9	Belirlenemedi	Yok	Yok	208.416
Bursa Teknik (Bursa)	2007–2018	60 → 40	%103,4	%102,5	24	5	17,3	Var	Yok	Yok	158.967

Üniversite (il)	Açılış dönemi	Kontenjan 2019 → 2026	Doluluk 2019–2024	Doluluk 2026	Öğretim üyesi	Araştırma görevlisi	Öğretim üyesi başına kayıtlı öğrenci	Dört laboratuvar	Zorunlu deprem dersi	Akreditasyon	Taban başarı sırası 2026
Bursa Uludağ (Bursa)	2007–2018	80 → 40	%102,2	%100,0	22	7	21,2	Var	Yok	MÜDEK	140.383
Çanakkale Onsekiz Mart (Çanakkale)	2007–2018	60 → 30	%103,2	%103,3	11	1	30,8	Eksik	Yok	Yok	178.053
Çankırı Karatekin (Çankırı)	2007–2018	60 → 10	%15,9	%110,0	8	2	7,6	Belirlenemedi	Yok	Yok	250.222
Çukurova (Adana*)	2007'den önce	160 → 50	%84,7	%104,0	17	6	33,8	Var	Yok	Yok	198.302
Dicle (Diyarbakır*)	2007'den önce	140 → 30	%77,9	%103,3	19	2	25,8	Var	Yok	MÜDEK	210.890
Dokuz Eylül (İzmir)	2007'den önce	180 → 54	%102,1	%100,0	37	5	23,9	Var	Yok	MÜDEK	116.977
Düzce (Düzce)	2007–2018	120 → 20	%30,0	%105,0	11	3	18,5	Belirlenemedi	Yok	Yok	210.534
Ege (İzmir)	2007'den önce	70 → 31	%100,8	%96,8	26	5	13,7	Var	Yok	Yok	91.089
Erciyes (Kayseri)	2007'den önce	200 → 45	%61,3	%104,4	22	6	21,8	Var	Yok	MÜDEK	216.032
Erzincan Binali Yıldırım (Erzincan)	2007–2018	120 → 10	%13,9	%110,0	20	2	3,7	Eksik	Yok	Yok	265.989
Erzurum Teknik (Erzurum)	2007–2018	70 → 20	%30,4	%105,0	18	7	5,0	Var	Yok	MÜDEK	248.330
Eskişehir Osmangazi (Eskişehir)	2007'den önce	190 → 35	%103,0	%100,0	24	2	27,8	Var	Var	Yok	139.079
Eskişehir Teknik (Eskişehir)	2007'den önce	71 → 35	%102,4	%102,9	24	6	10,2	Var	Yok	MÜDEK	126.830
Fırat, Mühendislik Fakültesi (Elazığ*)	2007'den önce	160 → 35	%57,6	%102,9	23	7	12,0	Belirlenemedi	Yok	Yok	240.023
Fırat, Teknoloji Fakültesi (Elazığ*)	2007–2018	120 → 10	%20,0	%110,0	17	3	3,9	Belirlenemedi	Var	Yok	251.690
Gazi, Mühendislik Fakültesi (Ankara)	2007'den önce	130 → 85	%100,8	%100,0	27	8	27,3	Var	Yok	MÜDEK	88.595
Gazi, Teknoloji Fakültesi (Ankara)	2007–2018	80 → 57	%102,3	%98,2	20	4	26,4	Var	Var	Yok	113.083
Gaziantep (Gaziantep*)	2007'den önce	160 → 41	%67,7	%97,6	16	4	22,8	Var	Yok	MÜDEK	216.432
Gebze Teknik (Kocaeli)	2007–2018	70 → 40	%100,9	%100,0	15	12	26,9	Belirlenemedi	Yok	Yok	96.053
Giresun (Giresun)	2007–2018	60 → 10	%29,0	%110,0	11	1	12,5	Belirlenemedi	Yok	Yok	242.878
Gümüşhane (Gümüşhane)	2007'den önce	140 → 10	%11,6	%110,0	15	2	7,2	Belirlenemedi	Yok	Yok	279.433
Hacettepe (Ankara)	2007–2018	70 → 40	%100,0	%100,0	12	6	30,3	Var	Yok	MÜDEK	63.647
Hakkâri (Hakkâri)	2007–2018	30 → 10	%11,5	%40,0	1	1	19,0	Belirlenemedi	Yok	Yok	—
Harran (Şanlıurfa*)	2007'den önce	120 → 10	%40,0	%110,0	14	2	11,7	Var	Var	MÜDEK	227.327
Iğdır (Iğdır)	2007–2018	60 → 10	%13,8	%80,0	9	2	8,7	Belirlenemedi	Yok	Yok	—

Üniversite (il)	Açılış dönemi	Kontenjan 2019 → 2026	Doluluk 2019–2024	Doluluk 2026	Öğretim üyesi	Araştırma görevlisi	Öğretim üyesi başına kayıtlı öğrenci	Dört laboratuvar	Zorunlu deprem dersi	Akreditasyon	Taban başarı sırası 2026
Isparta Uygulamalı Bilimler (Isparta)	2007–2018	134 → 20	%23,6	%105,0	19	3	6,7	Belirlenemedi	Yok	Yok	233.816
İnönü (Malatya*)	2007–2018	150 → 20	%39,8	%105,0	17	4	11,6	Var	Var	Yok	238.298
İskenderun Teknik (Hatay*)	2007'den önce	180 → 10	%26,5	%110,0	21	2	6,4	Var	Var	Yok	234.847
İstanbul-Cerrahpaşa (İstanbul)	2007'den önce	80 → 60	%100,4	%100,0	33	13	13,9	Var	Yok	MÜDEK	97.107
İstanbul Medeniyet (İstanbul)	2007–2018	60 → 50	%102,5	%100,0	8	2	49,4	Var	Yok	Yok	128.519
İstanbul Teknik (İstanbul)	2007'den önce	290 → 195	%94,9	%88,7	91	49	17,2	Var	Yok	ABET	41.203
İzmir Demokrasi (İzmir)	2007–2018	60 → 20	%103,1	%100,0	9	1	26,6	Belirlenemedi	Yok	Yok	171.590
İzmir Katip Çelebi (İzmir)	2007–2018	70 → 30	%102,9	%103,3	13	3	27,4	Var	Yok	MÜDEK	136.421
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İzmir)	2007–2018	70 → 40	%101,3	%100,0	16	16	22,1	Var	Yok	Yok	99.248
Kafkas (Kars)	2019–2026	— → 10	%15,0	%110,0	9	3	2,3	Belirlenemedi	Yok	Yok	291.467
Kahramanmaraş Sütçü İmam (Kahramanmaraş*)	2007–2018	130 → 10	%34,3	%110,0	12	1	11,3	Belirlenemedi	Yok	Yok	221.824
Karabük (Karabük)	2007–2018	130 → 10	%19,7	%110,0	14	3	23,1	Eksik	Yok	Yok	238.782
Karadeniz Teknik, Mühendislik Fakültesi (Trabzon)	2007'den önce	160 → 110	%103,4	%101,8	43	20	20,1	Var	Var	MÜDEK	183.144
Karadeniz Teknik, Of Teknoloji Fakültesi (Trabzon)	2007–2018	80 → 25	%65,0	%104,0	13	4	13,4	Belirlenemedi	Yok	Yok	239.573
Karamanoğlu Mehmetbey (Karaman)	2007–2018	60 → 10	%13,6	%110,0	12	0	3,8	Var	Var	Yok	257.317
Kastamonu (Kastamonu)	2007–2018	60 → 10	%22,8	%110,0	6	2	16,3	Belirlenemedi	Yok	Yok	244.728
Kırıkkale (Kırıkkale)	2007'den önce	130 → 40	%67,7	%102,5	18	2	17,1	Var	Yok	Yok	222.691
Kırklareli (Kırklareli)	2007–2018	60 → 20	%29,5	%105,0	12	1	8,1	Var	Yok	Yok	233.859
Kırşehir Ahi Evran (Kırşehir)	2007–2018	40 → 10	%18,7	%110,0	10	3	11,1	Var	Var	Yok	251.292
Kilis 7 Aralık (Kilis*)	2007–2018	80 → 10	%2,7	%110,0	8	0	6,6	Belirlenemedi	Var	Yok	275.603
Kocaeli (Kocaeli)	2007'den önce	160 → 50	%100,9	%104,0	15	4	35,3	Var	Yok	Yok	152.385
Konya Teknik (Konya)	2007'den önce	90 → 40	%67,3	%102,5	36	11	11,0	Var	Var	Yok	213.514

Üniversite (il)	Açılış dönemi	Kontenjan 2019 → 2026	Doluluk 2019–2024	Doluluk 2026	Öğretim üyesi	Araştırma görevlisi	Öğretim üyesi başına kayıtlı öğrenci	Dört laboratuvar	Zorunlu deprem dersi	Akreditasyon	Taban başarı sırası 2026
Kütahya Dumlupınar (Kütahya)	2007'den önce	150 → 20	%37,4	%105,0	14	1	16,3	Eksik	Yok	Yok	221.748
Malatya Turgut Özal (Malatya*)	2019–2026	— → 10	%6,0	%110,0	6	1	3,8	Eksik	Var	Yok	252.536
Manisa Celâl Bayar (Manisa)	2007'den önce	160 → 50	%72,1	%104,0	23	7	19,9	Var	Var	MÜDEK	199.842
Marmara (İstanbul)	2019–2026	— → 20	—	%100,0	5	2	5,0	Belirlenemedi	Yok	Yok	72.848
Mersin (Mersin)	2007–2018	65 → 40	%84,6	%100,0	9	5	44,3	Belirlenemedi	Yok	Yok	197.423
Muğla Sıtkı Koçman (Muğla)	2007'den önce	60 → 40	%103,2	%102,5	13	4	22,2	Var	Yok	MÜDEK	177.868
Munzur (Tunceli)	2007–2018	50 → 10	%9,7	%110,0	19	1	1,7	Eksik	Var	Yok	271.115
Necmettin Erbakan (Konya)	2007–2018	70 → 20	%37,2	%105,0	13	1	9,8	Var	Yok	Yok	225.904
Nevşehir Hacı Bektaş Veli (Nevşehir)	2007–2018	70 → 10	%30,0	%110,0	7	1	13,0	Eksik	Yok	Yok	237.432
Niğde Ömer Halisdemir (Niğde)	2007'den önce	130 → 10	%20,4	%110,0	15	3	8,3	Var	Yok	MÜDEK	240.360
Ondokuz Mayıs (Samsun)	2007'den önce	70 → 50	%102,7	%102,0	17	4	27,6	Belirlenemedi	Yok	Yok	185.296
Orta Doğu Teknik (Ankara)	2007'den önce	180 → 110	%100,0	%100,0	47	41	24,2	Var	Yok	ABET	36.994
Osmaniye Korkut Ata (Osmaniye*)	2007–2018	130 → 10	%12,7	%110,0	16	2	2,8	Belirlenemedi	Yok	Yok	247.993
Pamukkale (Denizli)	2007'den önce	170 → 50	%81,6	%104,0	25	3	20,3	Var	Yok	Yok	205.952
Recep Tayyip Erdoğan (Rize)	2007–2018	50 → 10	%33,0	%110,0	13	5	5,4	Belirlenemedi	—	Yok	242.715
Sakarya (Sakarya)	2007'den önce	190 → 40	%97,5	%100,0	23	12	29,7	Var	Var	MÜDEK	162.523
Sakarya Uygulamalı Bilimler (Sakarya)	2007–2018	140 → 40	%51,6	%102,5	18	4	30,0	Belirlenemedi	Yok	MÜDEK	193.862
Siirt (Siirt)	2007–2018	40 → 10	%15,7	%110,0	6	1	9,2	Belirlenemedi	Yok	Yok	284.224
Sivas Cumhuriyet (Sivas)	2007'den önce	130 → 20	%33,8	%105,0	9	4	29,7	Belirlenemedi	Var	Yok	249.634
Süleyman Demirel (Isparta)	2007'den önce	200 → 40	%62,8	%102,5	36	1	8,9	Var	Var	Yok	214.541
Şırnak (Şırnak)	2007–2018	40 → 10	%7,9	%60,0	6	5	6,3	Eksik	Yok	Yok	—
Tekirdağ Namık Kemal (Tekirdağ)	2007'den önce	70 → 25	%56,9	%104,0	14	4	12,3	Eksik	Yok	Yok	200.655
Tokat Gaziosmanpaşa (Tokat)	2007–2018	60 → 10	%18,4	%110,0	15	1	14,3	Eksik	Yok	Yok	250.053

Üniversite (il)	Açılış dönemi	Kontenjan 2019 → 2026	Doluluk 2019–2024	Doluluk 2026	Öğretim üyesi	Araştırma görevlisi	Öğretim üyesi başına kayıtlı öğrenci	Dört laboratuvar	Zorunlu deprem dersi	Akreditasyon	Taban başarı sırası 2026
Türk-Alman (İstanbul)	2007–2018	50 → 60	%100,6	%100,0	6	10	44,0	Eksik	Yok	Yok	55.331
Uşak (Uşak)	2007–2018	130 → 20	%27,5	%105,0	7	3	15,1	Eksik	Yok	Yok	236.664
Van Yüzüncü Yıl (Van)	2007–2018	60 → 20	%68,8	%105,0	12	2	15,8	Belirlenemedi	Yok	Yok	228.541
Yalova (Yalova)	2019–2026	40 → 25	%78,8	%104,0	5	3	48,0	Belirlenemedi	Yok	Yok	207.404
Yıldız Teknik (İstanbul)	2007'den önce	190 → 120	%100,0	%100,0	63	24	18,5	Var	Yok	MÜDEK	60.254
Yozgat Bozok (Yozgat)	2007'den önce	140 → 10	%13,6	%110,0	13	2	15,2	Var	Yok	Yok	267.964
Zonguldak Bülent Ecevit (Zonguldak)	2007'den önce	130 → 20	%26,8	%105,0	15	2	9,3	Var	Yok	Yok	231.521
Toplam (98 bölüm)		9720 → 3040	%71,3	%101,3	1655	506	17,1	49 bölüm	25 bölüm	24 bölüm	

Tablo 18'de 95 devlet üniversitesindeki 98 inşaat mühendisliği bölümü ayrı satırlarda verilmektedir. Üniversite adlarındaki "Üniversitesi" sözcüğü yer kazanmak için yazılmamıştır. İl adının yanındaki yıldız işareti (*), 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri'nden etkilenen illeri göstermektedir. Kontenjan sütunundaki ok işareti (→), 2019 genel kontenjanından 2026 genel kontenjanına geçişi göstermektedir.

Açılış dönemi inşaat mühendisliği bölümünün ilk kontenjanının yılına göre verilmiştir.

Toplam satırındaki 2019 kontenjanı 9720'dir, çünkü 2021'den bu yana kontenjan almayan Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nin 60 kişilik kontenjanı tabloya girmemektedir. Doluluk 2019–2024 dönemindeki toplamına, kadro YÖK Akademik'in 19 Ekim 2026 listelerine dayanmaktadır. Doluluk 2026 sütununda %100'ü aşan değerler, dolmayan okul birincisi kontenjanının genel kontenjana aktarılmasından kaynaklanmaktadır.

Öğretim üyesi başına kayıtlı öğrenci, 2025–2026 dönemindeki kayıtlı lisans öğrencisi sayısının öğretim üyesi sayısına oranıdır. Taban başarı sırası, kontenjanı en büyük programa 2026 yılında son yerleşen öğrencinin sırasıdır.

Dört laboratuvar sütununda "Var" yapı, geoteknik, yapı malzemesi ve hidrolik laboratuvarlarının dördünün de belgelendiğini, "Eksik" en az birinin bölümün yayımladığı kaynaklarda yer almadığını gösterir. "Belirlenemedi", en az bir laboratuvar için inşaat mühendisliği bölümüne bağlanabilen kaynak bulunamadığını ya da kaynakların çeliştiğini gösterir.

Akreditasyon sütununda "Yok", 2026 tercih kılavuzunda inşaat mühendisliği bölümünün hiçbir programında akreditasyon kaydı bulunmadığını gösterir. Toplam satırında dört laboratuvar, deprem dersi ve akreditasyon sütunları "Var" ya da kayıt taşıyan bölüm sayısını verir.

Öğretim üyesi sütunu, inşaat mühendisliği bölümlerinin YÖK'ün asgari kadro koşulu karşısındaki durumunu da göstermektedir. YÖK'ün üçüncü yıl sonu için aradığı 7 kişiden biri öğretim görevlisi olabileceği için 6 öğretim üyesi ve 1 öğretim görevlisi bulunan Şırnak Üniversitesi koşulu karşılamaktadır.

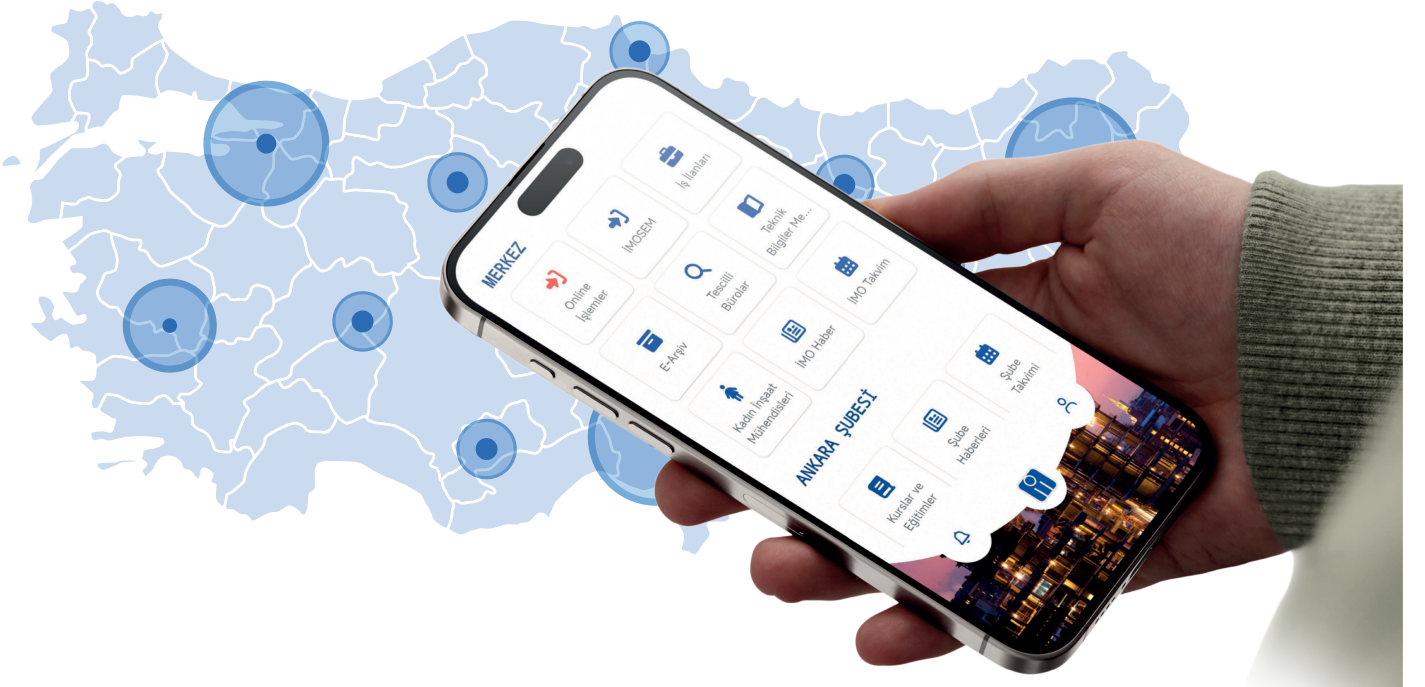
Veri yok işaretinin nedenleri şunlardır:

- Kontenjan ve doluluk: Ankara, Bolu Abant İzzet Baysal, Kafkas, Malatya Turgut Özal ve Marmara üniversitelerinin inşaat mühendisliği bölümleri 2019 yılından sonra açıldığı için 2019 kontenjanı yoktur. Marmara ilk kez 2025 yılında kontenjan açtığı için doluluğu verilmemiştir.
- Deprem dersi: Atatürk Üniversitesi'nin ders programı metne çevrilemeyen taranmış bir belgedir. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'nin ders programı yayımlanan kaynaklarda bulunamamıştır.
- Taban başarı sırası: Hakkâri, Iğdır ve Şırnak üniversitelerinin programları 2026 yılında dolmadığı için YÖK Atlas'ta taban başarı sırası yer almamaktadır.

İMO MOBİL UYGULAMASI YAYINDA!

İMO MOBİL UYGULAMASI İLE NELER YAPABİLİRSİNİZ?

İMO'ya iletilen yurtiçi ve yurtdışı bütün inşaat mühendisi iş ilanlarına tek bir yerden ulaşabilirsiniz.

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ
ODASI

GET IT ON Google Play

Download on the App Store

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ
ODASI

Necatibey Caddesi
No: 57 Kızılay / Ankara

+90 312 294 30 00

imo@imo.org.tr

www.imo.org.tr